ORTODOKSİA

AHLAKÎ VE DİNÎ RESALE

MTİYAZ SAHİBİ : HRİSTOPOLİS MİTROPOLİTİ
MELETİOS LUKAKİS

MAHAL İDARE : FENER RUM PATRİKHANESİ

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΣΤ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1931 ΤΕΥΧΟΣ 69

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

† Ο ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
1931

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ

Μετὰ πολλῆς λαμπρότητος ἐτελέσθη καὶ ἐφέτος τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἡ ὡραία τελετὴ τῆς Ἰνδίκτου. Εἰσερχόμεθα, ἐπ' αἰσίοις, εἰς τὸ ιε΄, τὸ τελευταῖον, ἔτος τοῦ Κύκλου τῆς Ἰνδικτιῶνος. Λόγῳ τῆς ἀδιαθεσίας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, Ἥτις, χάριτι θείᾳ, εὑρίσκεται ἤδη ἐν ἀναρρώσει, δὲν ἐγένετο ἐφέτος ἡ Πατριαρχικὴ καὶ Ἀρχιερατικὴ χοροστασία εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν. Ἐχοροστάτησεν ὁ Α΄ τῇ τάξει Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυζίκου κ. Καλλίνικος. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσῆλθεν εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Θρόνου, ἔνθα μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ἀνῆλθον οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, οἱ Ὀφφικιάλοι τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς καὶ πολλὰ ἐπίλεκτα μέλη τῆς καθ' ἡμᾶς Κοινωνίας. Ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ ὑπεγράφη ὑπ' Αὐτῆς καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν ἡ νενομισμένη Εὐχὴ καὶ Πρᾶξις.

Δι' αὐτῆς ἐκφράζει ἡ Ἐκκλησία τὰς ὀφειλομένας εὐχαριστίας εἰς τὸν πανάγαθον Θεὸν δι' ὅσα κατὰ τὸ προπεμπόμενον εἰς τὴν αἰωνιότητα ἔτος ἐπεδαψίλευσεν ἡμῖν. Ἐν συντριβῇ βαθείᾳ ἀναμιμνησκόμεθα τῶν προσφιλῶν νεκρῶν ἡμῶν. Ἡ ἀγάπη αὐτῶν, ἡ σύνεσις, ἡ ὑπομονή, γεννῶσιν ἐν ἡμῖν στοχασμοὺς ὑψηλούς. Ἀποτεινόμεθα πρὸς τὴν θείαν ἀγαθότητα διὰ τὴν ἀπόδοσιν καὶ ἑδραίωσιν τῆς εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῆς ἐσωτερικῆς γαλήνης ἐν ἡμῖν. Ζητοῦμεν ὅπως ὁ Θεός, τοῦ Ὁποίου τὰ ἐλέη μένουσιν εἰς τὸν αἰῶνα, εὐλογήσῃ τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος. Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἐν συντριβῇ ἐπιζητεῖ τὸ θεῖον ἔλεος. Φερομένη ἐν μέσῳ ἀντιξοοτήτων καὶ ἀσταθειῶν μεγάλων, τῆς τραγικῆς παροδικότητος τοῦ ἐπιγείου βίου καὶ τῆς συντριπτικότητος τοῦ περιωρισμένου τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων, ζητεῖ ἔρεισμα ἀσφαλές, καταφύγιον εἰς

τὴν ἀνωτέραν ἐκείνην δύναμιν, ἀπέναντι τῆς ὁποίας αἰσθάνεται ἑαυτὴν ὑπεύθυνον. Πόσον οἱ πάντες αἰσθανόμεθα βαθέως ὅτι τὸ συναίσθημα τοῦτο τῆς εὐθύνης ἔχει ἐπηρεάσῃ τὴν ζωὴν ἡμῶν.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΙΝΔΙΚΤΙΩΝΟΣ

Ἀριθ. πρωτ. 1955.

† ***ΦΩΤΙΟΣ**, ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

Τὰς πρὸς Θεὸν ἱλαστηρίους ἐντεύξεις ὑπὲρ τοῦ τῶν Ὀρθοδόξων πληρώματος, καὶ μάλιστα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶς κεκοιμημένων ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἐν παντὶ μὲν ἄλλῳ καιρῷ ἀναπέμπειν ὀφείλομεν, τὴν ἄφατον Αὐτοῦ ἐξαιτούμενοι εὐσπλαγχνίαν, πολλῷ δὲ μᾶλλον καὶ ἐκτενέστερον ἐν ταῖς τῶν Ἰνδίκτων ἐνάρξεσιν, ὡς ἀπαρχάς τινας τῶν ἡμετέρων ἔργων καὶ θεοφιλῶν πράξεων τῷ εὐλογοῦντι τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ εὐλαβῶς προσάγοντες.

Ταύτην τοι καὶ ἡμεῖς νῦν τὴν ΙΔ´ Ἰνδικτιῶνα, θείᾳ εὐδοκίᾳ, διανύσαντες καὶ τῆς ΙΕ´ ἐπιλαμβανόμενοι, ἐν πρώτοις μὲν περὶ αὐτῆς τὰ πρόσφορα παρὰ τοῦ Παναγάθου Θεοῦ ἐξαιτούμεθα, ὅπως εἴη αἰσία, κακῶν ὅλως ἀπείρατος, παντοίων τε ἀγαθῶν βρίθουσα, σταθερᾶς γαλήνης καὶ εἰρήνης βαθείας τῇ ἐκκλησιαστικῇ καταστάσει, ὑγείας τε κοινῆς καὶ πνευματικῆς καρποφορίας τῷ χριστεπωνύμῳ λαῷ παρεκτική· εἶτα δὲ μνείαν καὶ τῶν ἐπ᾽ ἐλπίδι μελλούσης ζωῆς κεκοιμημένων καθηκόντως ποιούμεθα πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ ἐλέους καὶ τῶν οἰκτιρμῶν. Καὶ δὴ ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν συνευχομένων αὐτῇ ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῖν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, εἰς ὕψος τὸ πνεῦμα καὶ τὰς χεῖρας ἐπάραντες, ἐπικαλούμεθα τὸ θεῖον ἔλεος ἐπὶ πάντας τοὺς ἀπ᾽ αἰῶνος εὐσεβῶς κοιμηθέντας ἀδελφοὺς ἡμῶν, βασιλεῖς, πατριάρχας, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, διακόνους, μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς πάσης τάξεως καὶ παντὸς βαθμοῦ, καὶ ἐξαιτούμεθα ὑπὲρ αὐτῶν τὴν λύσιν ἀπὸ παντὸς ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος καὶ τὴν συγχώρησιν εἰς ὅσα καὶ αὐτοί, ὡς ἄνθρωποι, τὸν πολυαμάρτητον τοῦτον κόσμον οἰκήσαντες, ἥμαρτον καὶ εἰς Θεὸν ἐπλημμέλησαν, λόγῳ ἢ ἔργῳ, ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως, ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ, φανερῶς τε ἢ ἀφανῶς, καὶ εἴτε ὑπὸ κατάραν πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτῶν ἐγένοντο, εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσον, εἴτε ὅρκον ὤμοσαν κἀκεῖνον παρέβησαν, εἴτε ἐψευδόρκησαν, εἴτε ἀρὰν ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἀφο-

ρισμὸν ἐδέξαντό ποτε ὑπὸ ἱερέως ἢ ἀρχιερέως ἢ πατριάρχου δι' ἡντιναοῦν αἰτίαν καὶ ἀμελείᾳ χρησάμενοι οὐκ ἔτυχον συγχωρήσεως, εἴτε ὑπὸ μνησικακίας ὀργῇ ἐμμόνῳ κατά τινος προσηνέχθησαν, εἴτε πάθει ὑπερηφανείας κρατηθέντες ὑπὲρ ὃ δεῖ ἐφρόνησαν, εἴτε ὑπὸ πλεονεξίας καὶ ἀκηδίας τοὺς πτωχοὺς οὐκ ἠλέησαν, εἴτε τὰς νηστευσίμους ἡμέρας κατέλυσαν, εἴτε τὰς ἑορτασίμους οὐκ ἐτήρησαν, εἴτε τῶν ἄλλων τι ἔπραξαν, ὅσα κόλασιν ἐμποιεῖ τοῖς ἀνθρωπίνην σάρκα φοροῦσιν, εἴτε ἐν συναισθήσει γενόμενοι καὶ μεταμεληθέντες ἐξωμολογήσαντο πνευματικοῖς πατράσι τὰ ἐπταισμένα καὶ τὸν ὑπὲρ αὐτῶν κανόνα ἀπὸ καρδίας ἐδέξαντο καὶ πληρῶσαι προεθυμήθησαν, ἀλλ' οὐκ ἔφθασαν πληρῶσαι· ἐκ τούτων οὖν ἁπάντων τῶν γνωστῶν καὶ ἀγνώστων ἁμαρτημάτων τῆς ἐνοχῆς τε καὶ τοῦ δεσμοῦ, δυνάμει τῆς παρὰ Κυρίου δοθείσης τοῖς Ἀποστόλοις ἐξουσίας τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, ἐξ ἐκείνων δὲ καὶ ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις ἀλληλοδιαδόχως μεταβιβασθείσης, ἱκετεύομεν ὅπως ὦσι λελυμένοι καὶ συγκεχωρημένοι πάντες οἱ προτετελευτηκότες ἀδελφοὶ ἡμῶν.

Ναί, Δέσποτα, πολυέλεε Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, νικησάτω Σου τὸ ἄμετρον ἔλεος καὶ ἡ φιλανθρωπία ἡ ἀνείκαστος καὶ ἀνυπέρβλητος, καὶ μὴ παρίδῃς τὸ πλάσμα τῶν χειρῶν Σου καταποθῆναι τῇ ἀπωλείᾳ, ἀλλ' ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ταπεινῶν ἱκετῶν Σου, δεομένων ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων δούλων Σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, διακόνων, μοναχῶν καὶ λοιπῶν πάσης τάξεως καὶ παντὸς βαθμοῦ, καὶ πάντα ἐπικείμενον αὐτοῖς δεσμόν, ὃν αὐτοὶ καθ' ἑαυτῶν ἐκ συναρπαγῆς ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἐφειλκύσαντο, διάλυσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Κύριος, φιλανθρώπως παριδὼν ἅπαντα κατὰ τὸ Σὸν ἄμετρον ἔλεος καὶ τὸ πλῆθος τῆς Σῆς ἀμετρήτου χρηστότητος, πρεσβείαις καὶ ἱκεσίαις τῆς Παναχράντου Σου Μητρὸς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ Τιμίου, Ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν Ἁγίων Ἐνδόξων καὶ Πανευφήμων Ἀποστόλων καὶ πάντων Σου τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός Σοι εὐαρεστησάντων. Ἀμήν.

͵αϡλα'.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ Ἰνδικτιῶνος ΙΕ'.

† Ὁ Κυζίκου ***Καλλίνικος***	† ὁ Ροδοπόλεως ***Κύριλλος***
† ὁ Νικαίας ***Βενιαμὶν***	† ὁ Ἡλιουπόλεως ***Γεννάδιος***
† ὁ Χαλκηδόνος ***Ἀγαθάγγελος***	† ὁ Θεοδωρουπόλεως ***Λεόντιος***
† ὁ Δέρκων ***Ἀμβρόσιος***	† ὁ Εἰρηνουπόλεως ***Κωνσταντῖνος***
† ὁ Προύσης ***Νικοδημος***	† ὁ Χριστουπόλεως ***Μελέτιος***
† ὁ Πριγκηπονήσων ***Θωμᾶς***	† ὁ Μύρων ***Πολύκαρπος***
† ὁ Σάρδεων ***Γερμανὸς***	† ὁ Λαοδικείας ***Δωρόθεος***
† ὁ Σηλυβρίας ***Εὐγένιος***	† ὁ Φιλαδελφείας ***Μάξιμος.***

ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΜΕΛΕΤΗΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν διεξαχθησομένων προσεχῶς μεταξὺ Ὀρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν συσκέψεων ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὰ κατὰ τὴν ἐπιδιωκομένην προσέγγισιν καὶ ἕνωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἐξεφράσθη ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν ἡ θερμὴ ἐπιθυμία, ὅπως καὶ μετ᾽ αὐτῆς ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία προέλθῃ εἰς σχετικὴν ἐργασίαν διὰ καταρτισμοῦ κοινῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην ἰδίᾳ ἐξέφρασεν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Οὐτρέχτης κ. Kenninck τῷ ἐν Λονδίνῳ Πατριαρχικῷ Ἐξάρχῳ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Θυατείρων κ. Γερμανῷ, ὅστις ἐν σχετικῇ ἐκθέσει αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπέβαλε καὶ τὴν ἐκφρασθεῖσαν ὡς ἄνω ἐπιθυμίαν τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ὡς τοῦτο φαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρω δημοσιευομένου σχετικοῦ ἀποσπάσματος.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον προθύμως ἀνταποκρινόμενον ἀπεδέχθη τὴν γενομένην πρότασιν καὶ ἐνέκρινεν ὅπως καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἀνατεθῇ εἰς τὴν διορισθεῖσαν ἤδη διὰ τὰς μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν συσκέψεις Ὀρθόδοξον Ἐπιτροπήν, τοῦθ᾽ ὅπερ καὶ ἀνεκοινώσατο πάσαις ταῖς Ὀρθοδόξοις Αὐτοκεφάλοις Ἐκκλησίαις.

Ὡς τόπος τῶν συσκέψεων κατ᾽ ἀρχὰς εἶχεν ἐγκριθῇ ἡ πόλις τοῦ Λονδίνου, κατόπιν ὅμως ἐκφρασθείσης σχετικῆς παρακλήσεως τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης κ. Kenninck ὡρίσθη ἡ πόλις Βόννη, εἰς ἣν μέλλουσιν ἵνα συγκεντρωθῶσιν οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀντιπρόσωποι ἐπιστρέφοντες ἐκ Λονδίνου μετὰ τὴν λῆξιν τῶν αὐτόθι μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν συναντήσεων τῆς 15ης προσεχοῦς Ὀκτωβρίου.

Τὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀνταλλαγέντα ἐπίσημα ἔγγραφα καταχωρίζονται κατωτέρω :

'Απόσπασμα 'Εκθέσεως τοῦ Μητροπολίτου Θυατείρων πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. κ. Φώτιον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12 'Ιανουαρίου 1931.

῾Ο Σεβασμιώτατος 'Αρχιεπίσκοπος Οὐτρέχτης Dr Kenninck δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἀπὸ 9ης 'Ιανουαρίου ἀπευθυνόμενος πρός με, ὡς 'Αντιπρόσωπον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ζητεῖ τὴν ἐπανάληψιν τῶν διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῆς 'Ανατολικῆς καὶ τῶν Παλαιοκαθολικῶν 'Εκκλησιῶν.

«'Εκ τῶν ἡμετέρων, λέγει, ἐν Λωζάννῃ τῷ 1927 καὶ ἐν Λονδίνῳ τῷ 1930 συνδιαλέξεων ἐδείχθη ἤδη ἐπαρκῶς ὅτι ἀμφότεραι αἱ 'Εκκλησίαι ἵστανται ἐπὶ τῆς αὐτῆς καθολικῆς βάσεως καὶ ἀκολουθοῦσι τὸ τυπικὸν τῆς ἀρχαίας Χριστιανικῆς 'Εκκλησίας. Οἱ Παλαιοκαθολικοὶ ἡμεῖς εἴμεθα καὶ δὲν θέλομεν νὰ ἤμεθα ἄλλο τι ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἀρχαίας Δυτικῆς 'Εκκλησίας. Τοῦτο ἰσχύει κατὰ πρῶτον περὶ τῆς 'Εκκλησίας τῆς Οὐτρέχτης, ἥτις ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ Ζ' αἰῶνος καὶ ὑπερήσπισε πάντοτε ἐναντίον τῆς Ρώμης τὰ δίκαια ἐθνικῆς 'Εκκλησίας. ῾Η γνωστὴ εἰς ὑμᾶς «Δήλωσις τῆς Οὐτρέχτης ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1889» εἶναι ἡ βραχεῖα ἔκθεσις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν θέσεως. Καὶ ἡ ὑφ' ἡμῶν ἀποδεκτὴ γενομένη φράσις Βικεντίου τοῦ ἐκ Λειρίνης «ἃς διακρατῶμεν τοῦθ' ὅπερ πανταχοῦ, πάντοτε καὶ ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη», σαφῶς βεβαίως δηλοῖ ὅτι ἡ ὁμολογουμένη παράδοσις τῆς ἀρχαίας 'Εκκλησίας θεωρεῖται ἁγία ὑφ' ἡμῶν. Κατὰ τὴν γνώμην μου οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος χωρισμοῦ τῶν δύο 'Εκκλησιῶν. Δέον νὰ γνωρίσωμεν ἀλλήλους κάλλιον· τότε αἱ παρεξηγήσεις θὰ ἐξαφανισθῶσιν. Ἔρχομαι λοιπὸν παρακαλῶν, ἵνα εὐαρεστούμενος προτείνητε εἰς τὴν Αὐτοῦ ῾Αγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ὅπως διορίσῃ 'Επιτροπὴν 'Ορθοδόξων, ἥτις θὰ διαπραγματευθῇ μεθ' ἡμῶν τὸ δυνατὸν ἐγγυτέρας ἑνώσεως. 'Απὸ μέρους ἡμῶν ὑφίσταται ἤδη 'Επιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν 'Επισκόπων A. Küry (Βέρνης), G. Moog (Βόννης) καὶ A. Parschek (Warnsdorf) ὑπὸ τὴν προεδρείαν μου, χρέη γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σεμιναρίου Amersfoort C. Wijker. 'Αναμένων ἀπάντησιν ὑμῶν, ἂν εὐαρεστῆσθε, διατελῶ μετ' ἀδελφικῶν ἀσπασμῶν».

'Αριθμ. πρωτ. 849.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Θυατείρων, ὑπέρτιμε καὶ Ἔξαρχε Δυτικῆς καὶ Βορείου Εὐρώπης, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Γερμανέ, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Μετὰ προσοχῆς ἀνεγνώσθησαν συνοδικῶς ὅσα ἡ ὑμετέρα Ἱερότης διὰ τοῦ ἀπὸ ιβ' Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. γράμματος αὐτῆς ὑπέβαλε περὶ τῶν ὡρισμένως γραφέντων αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης δόκτορος Kenninck πρὸς διορισμὸν κοινῶν Ἐπιτροπῶν δι' ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος καὶ τῆς μεταξὺ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς τῶν Παλαιοκαθολικῶν προσεγγίσεως καὶ ἑνώσεως.

Εἰς ἀπάντησιν διὰ τῆς παρούσης ἀνακοινούμεθα ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει ὧν γράφει ἡ ὑμετέρα Ἱερότης ἐγένετο συνοδικῶς ἀποδεκτὸν ἵνα, συνδυαζομένων τῶν πραγμάτων, ἡ Ὀρθόδοξος Δογματικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ ὁρισθεῖσα διὰ τὰς μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν συσκέψεις ἀναλάβῃ ἐπιπροσθέτως καὶ τὸ ἔργον τῆς προσωπικῆς συσκέψεως καὶ ἐξετάσεως μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Παλαιοκαθολικῶν πρὸς προαγωγὴν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν σχέσεων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἑνώσεως.

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἡμῶν ἀνακοινούμεθα ἤδη καὶ πρὸς πάσας τὰς Ὀρθοδόξους Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, ἵνα καὶ ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν ὁρισθέντα ὑφ' ἑκάστης Ἀντιπρόσωπον πρὸς συμμετοχὴν ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Δογματικῇ Ἐπιτροπῇ ἀνατεθῇ καὶ ἡ ἀντιπροσώπευσις διὰ τὰς μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν συσκέψεις.

Ταὐτοχρόνως ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ ταύτῃ ἐνεκρίθη συνοδικῶς καὶ ὡρίσθη ὡς κατάλληλος τόπος πρὸς συνέλευσιν τῶν περὶ τῶν ὡς ἄνω ζητημάτων Ἐπιτροπῶν τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς, καθὼς καὶ τῆς τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἡ πόλις Λονδῖνον, τοῦθ' ὅπερ ἐπίσης ἀνακοινούμεθα ταῖς Ἁγιωτάταις Αὐτοκεφάλοις Ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις, φέρομεν δὲ εἰς γνῶσιν καὶ τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος, ὅπως ποιήσηται σχετικὴν ἀνακοίνωσιν τῷ τε Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Καντουαρίας καὶ τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Οὐτρέχτης.

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος.

,αϡλα' Ἀπριλίου λ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Ἀριθμ. Πρωτ. 1053.

ΠΑΣΑΙΣ ΤΑΙΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ

Μακαριώτατε (*κτλ.*)

Ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ τῶν προκειμένων συσκέψεων Ἀντιπροσώπων τῆς ἡμετέρας Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἑνώσεως, ἐξεφράσθη καὶ παρὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν εὐχὴ ὅπως ὁμοία ἐπαφὴ καὶ σύσκεψις γένηται καὶ μετ' Ἀντιπροσώπων αὐτῶν, ἵνα καὶ τὰ μετ' αὐτῶν, σαφέστερα καὶ εὐχερέστερα ἔτι ὄντα, προαχθῶσι καὶ εἰς τὸ ἐφετὸν φθάσωσι τέρμα.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ εὐχὴ αὕτη καὶ δικαία βεβαίως ἐστὶ καὶ εὔκαιρος, οὕτω δὲ καὶ πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι πρὸς αὐτήν, πεποίθαμεν, ἀποβλέψουσιν, ἔγνωμεν, σκεψάμενοι μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ὅτι εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Δογματικὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις μέλλει ἵνα συσκέψηται καὶ συνεξετάσῃ τὰ πράγματα μετὰ τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, καλῶς ἠδύνατο ἀνατεθῆναι ταὐτοχρόνως καὶ ἡ ἐντολὴ τῆς μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν ὁμοίας καὶ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει καὶ χρόνῳ συσκέψεως ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ.

Οὕτω δὲ τὸ ἐφ' ἡμῖν ἤδη κρίνοντες καὶ ἀποφασίσαντες καὶ διὰ τοῦ ἡμετέρου Ἀντιπροσώπου Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ γνωρίσαντες τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν τῷ Σεβασμιωτάτῳ Παλαιοκαθολικῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Οὐτρέχτης, ὅστις ἦν ὁ διατυπώσας τὴν εὐχὴν διὰ γράμματος αὐτοῦ πρὸς τὸν ἡμέτερον Ἀντιποόσωπον Ἱερώτατον Μητροπολίτην Θυατείρων, προαγόμεθα διὰ τῆς παρούσης ἀνακοινούμενοι τὰ ἀνωτέρω καὶ ἐγκλείοντες καὶ ἀντίγραφον τῆς σχετικῆς περικοπῆς τοῦ γράμματος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης, παρακαλέσαι ὅπως ὁμοίως ἐγκριθῇ καὶ ὑφ' ἑκάστης τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἀνατεθῇ εἰς τὸν ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Δογματικῇ Ἐπιτροπῇ οἰκεῖον Ἀντιπρόσωπον καὶ ἡ ἐντολὴ τῆς συσκέψεως καὶ μετὰ τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν Παλαιοκαθολικῶν.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ἀνακοινούμεθα ἅμα ὅτι ὡς κατάλληλος τόπος τῆς συνελεύσεως καὶ συνεργασίας τῶν Ἐπιτροπῶν, Ὀρθοδόξου Δογματικῆς, Ἀγγλικανικῆς καὶ Παλαιοκαθολικῶν, ἐθεωρήθη ὑφ' ἡμῶν καὶ ἐδηλώθη ἤδη διὰ τοῦ ἡμετέρου Ἀντιπροσώπου Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Θυατείρων τῷ τε Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Καντουαρίας καὶ τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Οὐτρέχτης ἡ πόλις Λονδῖνον, ὅπου καὶ δέον ἵνα ἀθροισθῶσι τὰ μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Δογματικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅταν ὁρισθῇ ἀκριβῶς καὶ ἀναγγελθῇ δι' ἡμῶν ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν.

Ταῦτα οὕτω καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα εἰς γνῶσιν καὶ Αὐτῆς καὶ τῆς Ἁγιωτάτης αὐτόθι Ἐκκλησίας ἀνακοινούμενοι, διὰ τὰ περαιτέρω, κατασπαζόμεθα καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς

,απκα' Μαΐου στ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

Ἀριθ. πρωτ. 1260.

ΦΩΤΙΩ τῷ Παναγιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ

ΜΕΛΕΤΙΟΣ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς χαίρειν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ.

Ἀνέγνωμεν μετ' ἀγάπης πολλῆς τὰ ἀπὸ στ' Μαΐου παρελθόντος ἀδελφικὰ Γράμματα τῆς Ὑμετέρας ἀγαπητῆς Παναγιότητος περὶ σχέσεων μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν πραγματευόμενα καὶ συνοδικῆς διασκέψεως ἀντικείμενον τὴν ὑπόθεσιν ἐποιησάμεθα.

Εὕρομεν δὲ εὐοδοτέαν τὴν εὐχὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασιν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἁγίας Συνόδου περὶ συνεξετάσεως τῶν μετὰ τῆς τῶν Παλαιοκαθολικῶν Ἐκκλησίας διαφορῶν ἐν τῇ ἐπικειμένῃ μελέτῃ τῶν σχέσεων Ὀρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν.

Ἀνεθέμεθα οὖν συνοδικῶς τῷ Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἑρμουπόλεως κ. Νικολάῳ, Ἀντιπροσώπῳ ἡμῶν ἐν τῇ Μικτῇ ἐξ Ὀρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν Ἐπιτροπῇ ὅπως μετάσχῃ καὶ τῶν συζητήσεων, αἵτινες μέλλουσι διεξαχθῆναι καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην.

Ἐκ τῶν αὐτῶν Γραμμάτων τῆς Ὑμετέρας φίλης Παναγιότητος ἠρύσθημεν καὶ τὴν πληροφορίαν ὅτι ὡς τόπος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐλπιδοφόρου Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ὡρίσθη τὸ Λονδῖνον, ἐκ τῶν νεωτέρων δὲ Γραμμάτων Αὐτῆς μανθάνομεν ὅτι ὡς χρόνος ὡρίσθη ἡ 15η προσεχοῦς Ὀκτωβρίου.

Ἐπὶ τούτοις πολλῇ τῇ ἀγάπῃ καὶ αὖθις Αὐτὴν κατασπαζόμενοι καὶ

τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ συνεργὸν Αὐτῇ ἐν τῷ ἔργῳ τῷ ἁγίῳ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπικαλούμενοι, διατελοῦμεν

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τῇ 23 Ἰουνίου 1931

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Ἀλεξανδρείας **Μελέτιος.**

Ἡ ἀπάντησις τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἀλεξάνδρου εὕρηται ἐν τῇ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1731 ἐπιστολῇ αὐτοῦ, δημοσιευομένῃ ἐν σελίδι 394 τοῦ παρόντος ἔτους τῆς «Ὀρθοδοξίας».

Ἀριθμ. πρωτ. 520.

Παναγιώτατε καὶ Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ ἐπιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Φώτιε, τὴν Ὑμετέραν περισπούδαστον ἡμῖν σεβασμίαν Παναγιότητα ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιπτυσσόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐκομισάμεθα καὶ ἀνέγνωμεν τὰ ὑπ' ἀριθμ. 1053 καὶ ἀπὸ ϛ' μηνὸς ὁδεύοντος Μαΐου τίμια Γράμματα τῆς Ὑμετέρας γερασμιωτάτης Παναγιότητος, τὰ πραγματευόμενα περὶ ἐπαναλήψεως τῶν διαπραγματεύσεων τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν πρὸς ἕνωσιν, ἄσμενοι δ' εἰς ταῦτα ἀποκρινόμενοι, γνωστὸν ποιούμεθα Αὐτῇ ὅτι προφρόνως ἀπεδεξάμεθα μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τὴν πρότασιν Αὐτῆς, ὅπως ἡ Ὀρθόδοξος Δογματικὴ Ἐπιτροπή, ἡ μέλλουσα συνεχίσαι τὰς συσκέψεις μετὰ Ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸ ζήτημα τῆς Ἑνώσεως, ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν ταυτοχρόνως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει μετ' Ἀντιπροσώπων τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ὧν τὴν ἐκφρασθεῖσαν διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης εὐχὴν περὶ ἐγγυτέρας μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἑνώσεως αὐτῶν πολλῆς ἠξίωσε προσοχῆς ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ εὐτυχῆ τὴν ἔκβασιν αὐτῆς ἀπεκδέχεται.

Ἀποφάσει οὖν συνοδικῇ καὶ ἐγκρίσει ἡμετέρᾳ, ἀνατέθειται τῷ διορισθέντι Ἀντιπροσώπῳ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἐν τῇ εἰρημένῃ Ὀρθοδόξῳ Δογματικῇ Ἐπιτροπῇ Ἱερωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἰορδάνου κ. Τιμο-

θέῳ ἡ ἐντολὴ τῆς ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν Ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν συσκέψεως καὶ συνεξετάσεως τοῦ ζητήματος τῶν Παλαιοκαθολικῶν μετὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ ὁρισθησομένης καὶ εἰς Λονδῖνον ἐν καιρῷ ἀποσταλησομένης ἀντιπροσωπείας αὐτῶν.

Ταῦτα ἀπαντητικῶς ἀνακοινούμενοι τῇ Ὑμετέρᾳ Κορυφῇ, ἧς τὰς ἱερὰς προσπαθείας ὑπὲρ ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν εὐλογῆσαι ἄνωθεν ὁ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτωρ, ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ αὖθις Αὐτὴν περιπτυσσόμεθα καὶ διατελοῦμεν

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ, ,αϡλα΄. Μαΐου κδ΄.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Παναγιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων **Δαμιανός.**

Ἀριθ. πρωτ. 950.

27 Μαΐου 1931.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ᾽ ἀριθμὸν 1053 Ἐπιστολῆς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, μετ᾽ ἀδελφικῆς ἀγάπης ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν Ὑμῶν, ὅτι ἀνεθέσαμεν εἰς τὸν ἐν τῇ Θεολογικῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς προσέγγισιν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου τοιαύτης Ἀντιπρόσωπον τῆς περὶ τὸν Θρόνον ἡμῶν Ἱερᾶς Συνόδου, Ὑψηλοπανιερώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Μητροπολίτην Βουκοβίνης κ. Νεκτάριον, ὅπως οὗτος διαπραγματευθῇ καὶ μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν τὸ ζήτημα τῆς προσεγγίσεως καὶ τούτων μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας.

Ἀναθέτων ἐμαυτὸν εἰς τὰς θερμὰς δεήσεις τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος διατελῶ μετ᾽ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς

Πρόεδρος Πατριάρχης **Μύρων.**

Διευθυντὴς **Τῖτος.**

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα

τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. κ. Φώτιον.

Κων/πολιν.

Παναγιώτατε,

Καθηκόντως ἀγγέλλομεν παραλαβὴν τῆς ἀπὸ 6 Μαΐου 1931 καὶ ἀριθ. 1053 Ὑμετέρας Ἐπιστολῆς μετὰ ἐπισυνημμένου ἀντιγράφου ἀποσπάσματος ἐπιστολῆς τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Θυατείρων πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα.

Διὰ τῶν σεπτῶν τούτων Γραμμάτων ἡ Ὑμετέρα Θειοτάτη Παναγιότης ἀναφερομένη εἰς τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῆς Ἀγγλοορθοδόξου Ἐπιτροπῆς Λάμπεθ πρὸς συνέχειαν τῶν διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνεργειῶν, δι' ἣν ἐνέργειαν ἐξελέγησαν Ἐπιτροπαὶ παρά τε τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἰσηγεῖται κατόπιν ἐπιστολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Παλαιοκαθολικοῦ Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης ὅπως παρομοία ἐνέργεια πρὸς ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπεκταθῇ καὶ μεταξὺ τῶν Παλαιοκαθολικῶν καὶ Ὀρθοδόξων ἐκλεγομένης εἰδικῆς πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπῆς καὶ ὅτι ἤδη οἱ Παλαιοκαθολικοὶ ἐξέλεξαν εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ συνεπῶς ἐνδείκνυται καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης γνωρίζουσα τῇ καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τὰ τοῦ ζητήματος τούτου εἰσηγεῖται τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὅπερ θέλει ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτὴν καὶ ἐν τῇ Ἀγγλοορθοδόξῳ Ἐπιτροπῇ.

Τὰ σεπτὰ ταῦτα Γράμματα ἐθέσαμεν ὑπ' ὄψιν τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις συγχαίρουσα τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ἐπὶ τῷ θερμῷ Αὐτῆς καὶ χριστιανικῷ ζήλῳ πρὸς τοσοῦτον θεοφιλῆ σκοπόν, οἷος ὁ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, πάνυ προθύμως ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν σύστασιν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἀνέθηκεν εἰς τὸν Πανιερώτατον Μητροπολίτην Πάφου κ. Λεόντιον, Ἀντιπρόσωπον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἐν τῇ Ἀγγλοορθοδόξῳ Ἐπιτροπῇ καὶ τὴν ἀντιπροσωπείαν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ Ὀρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν.

Ταῦτα εὐσεβάστως ἀνακοινούμενοι τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι καὶ φιλήματι ἁγίῳ κατασπαζόμενοι Αὐτὴν διατελοῦμεν

Ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κύπρου **Κύριλλος.**

Ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου.

Τῇ 4 Ἰουνίου 1931.

Τῇ Α. Θ. Παναγιότητι, τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κ. κ. Φωτίῳ ἀγαπητῷ ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἀριθμ. Πρωτ. 1252.

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Σεβασμιώτατε καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, κύριε Φώτιε, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ ϛ′ παρελθόντος μηνὸς Μαΐου Γράμματος τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, ἐν ᾧ διερμηνεύεται ἡμῖν ἡ ἐπιθυμία καὶ εὐχὴ τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ὅπως ὁμοία πρὸς τὴν πρὸς Ἀγγλικανοὺς ἐπαφὴ καὶ σύσκεψις περὶ ἑνώσεως γένηται καὶ μετ' Ἀντιπροσώπων αὐτῶν, προθύμως, Συνοδικῇ διαγνώμῃ, γνωρίζομεν Ὑμῖν ὅτι, ἀσπαζόμενοι τὴν εὔλογον ταύτην ἐπιθυμίαν τῶν Παλαιοκαθολικῶν, παρηγγείλαμεν τὸν Ἀντιπρόσωπον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅπως ἔχῃ καὶ ταύτην ὑπ' ὄψει κατὰ τὰς μελλούσας συσκέψεις καὶ συζητήσεις.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ Γράμματος τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἐπληροφορήθημεν ὅτι ὡς κατάλληλος τόπος τῆς συνελεύσεως καὶ συνεργασίας τῶν Ἐπιτροπῶν Ὀρθοδόξου, Ἀγγλικανικῆς καὶ Παλαιοκαθολικῶν ἐθεωρήθη ὑφ' Ὑμῶν ἡ πόλις Λονδῖνον. Καίτοι ἡμεῖς ἐφρονοῦμεν ὅτι ἔδει τὸ πρῶτον ἵνα συνέλθωσιν αἱ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπαὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὅμως ἀποδεχόμεθα τὴν ληφθεῖσαν ἤδη ἀπόφασιν, εὐχόμεθα δ' ὅπως ὁ οὐράνιος Πατὴρ τῶν φώτων φωτίσῃ τὰ μέλη αὐτῶν εἰς ἐμπέδωσιν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Κατασπαζόμενοι δ' αὖθις Αὐτὴν ἐν φιλήματι ἁγίῳ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος

Ἀθήνησιν — ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

Ἰουνίου η′ ͵αϡλα′. — † Ὁ Ἀθηνῶν **Χρυσόστομος.**

Ἀριθμ. πρωτ. 5449.

Ἐν Βαρσοβίᾳ, τῇ 20/6/1931.

Παναγιώτατε,

Ἀγγέλλω διὰ ταύτης μου παραλαβὴν τῆς φιλόφρονος Ὑμῶν ἐπιστολῆς τῆς 6 Μαΐου ἐ. ἔ. ὑπ' ἀριθμ. 1053, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ὑμετέρα Θ. Παναγιότης εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ πληροφορήσῃ περὶ τῆς εὐχῆς ἣν ἐξέφρασεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Οὐτρέχτης ἐν ὀνόματι τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ὅπως λάβῃ μέρος εἰς τὰς διαπραγματεύσεις, αἵτινες θὰ λάβουν χώραν ἐν Λονδίνῳ δι' εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποβλεπούσας εἰς τὴν ἀπο-

κατάστασιν στενωτέρων σχέσεων μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὀρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς. Ἡ Ὑμετέρα Θ. Παναγιότης ἠγαθύνθη συγχρόνως νὰ μοὶ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην Αὐτῆς.

Ἀπὸ μέρους μου ἀσμένως ἐπληροφορήθην τὸ διάβημα τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς πρὸς προσέγγισιν μετὰ τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, θεωρῶ δὲ ἀπολύτως δυνατὸν καὶ σκόπιμον ἵνα ἡ ἀποστολὴ αὕτη ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν Δογματικὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις θὰ συνέλθῃ ἐν Λονδίνῳ. Ὁμοίως δὲν ἀντιτίθεμαι κατὰ τῆς συμμετοχῆς ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ταύτῃ τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν. Αἱ προτιθέμεναι ἐν Λονδίνῳ διαπραγματεύσεις θέλουσι καταδείξῃ ἡμῖν μέχρι τίνος βαθμοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον πάντες εὐχόμεθα, εἶναι δυνατὸν πρακτικῶς νὰ πραγματοποιηθῇ. Ἀναγγέλλων πάντα ταῦτα τῇ Ὑμετέρᾳ Θ. Παναγιότητι παρέχω συγχρόνως τὰς δεούσας ὁδηγίας εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Ἀρσένιεφ ὡς Ἀντιπρόσωπον τῆς Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας παρὰ τῇ Ὀρθοδόξῳ Δογματικῇ Ἐπιτροπῇ.

Φέρων δὲ τὰ ἀνωτέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος καὶ παρακαλῶν Ὑμᾶς ὅπως δεχθῆτε τὸν ἀδελφικόν μου ἀσπασμόν, διατελῶ μετὰ ἀδιαπτώτου ἀγάπης

Τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
Διονύσιος
Μητροπολίτης Βαρσοβίας, Βολυνίας
καὶ πάσης Πολωνίας.

Ἀριθμ. Πρωτ. 1558.

Ἐν Λονδίνῳ, τῇ 14ῃ Αὐγούστου 1931.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἀπαντῶν ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Οὐτρέχτης εἰς τὸ ἀπὸ 14ης Ἰουλίου γράμμα μου, δι' οὗ ἀνεκοίνουν αὐτῷ τὰ κατὰ τὴν ληφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπόφασιν περὶ συναντήσεως τῆς αὐτῆς Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ. Προκειμένου ὅμως περὶ τοῦ τόπου τῆς συναντήσεως μετὰ τὴν λῆξιν τῶν μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν συζητήσεων ἡ Α. Σεβασμιότης προτείνει ὡς τοιοῦτον πόλιν τινὰ τῆς Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης, χωρὶς νὰ ἀποκλείῃ ἀπολύτως τὸ δυνατὸν τῆς συζητήσεως καὶ ἐν Λονδίνῳ, ἀφικνουμένων ἐνταῦθα πρὸς τοῦτο τῶν Παλαιοκαθολικῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἔχων ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς ὅτι οἱ Παλαιοκαθολικοὶ συνηντήθησαν ἤδη μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν ἐν Βόννῃ, ἀρχομένου Ἰουλίου καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι οἱ ἡμέτεροι Ἀντιπρόσωποι οὕτως ἢ ἄλλως ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ ἴδια θὰ διέλθωσι διὰ τῆς Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης, ἀπήντησα αὐτῷ ὅτι προθύμως θὰ ἐδεχόμην ὅπως ἡ συνάντησις αὕτη γένηται ἐν πόλει τινὶ τῆς Γερμανίας, π. χ. ἐν Βόννῃ, ὅτε αὐτοὶ καὶ θὰ ἀναλάβωσι τὴν ἀπαιτουμένην προπαρασκευήν.

Ὑποβάλλων ταῦτα κατὰ καθῆκον, ἀσπάζομαι τὴν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος καὶ διατελῶ

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ πρόθυμος
† Ὁ Θυατείρων **Γερμανός.**

Ἀριθ. Πρωτ. 1966.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Θυατείρων, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Δυτικῆς καὶ Βορείου Εὐρώπης, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Γερμανέ, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἀνέγνωμεν ἐν συνεδρίᾳ Συνοδικῇ τὸ ἀπὸ ιδ' τοῦ παρελθόντος μηνός, ὑπ' ἀριθ. 1358, γράμμα τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος, δι' οὗ εἰσηγεῖται αὕτη ὡς πρόσφορον διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν Ὀρθοδόξων Ἀντιπροσώπων μετὰ τῶν Παλαιοκαθολικῶν τόπον τὴν γερμανικὴν πόλιν Βόννην.

Εἰς ἀπάντησιν προαγόμεθα δηλῶσαι αὐτῇ ἐξ ἀποφάσεως ὅτι ἐγκρίνομεν τὴν πόλιν Βόννην ὡς τόπον συναθροίσεως καὶ ἐπικοινωνίας τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν.

Προτρεπόμενοι δὲ ὅπως ἐγκαίρως προβῇ εἰς ἀνάλογον ἀνακοίνωσιν παρὰ τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τὴν ὑμετέραν φίλην Ἱερότητα τὴν χάριν τοῦ Κυρίου.

,αϠλα' Σεπτεμβρίου ιβ'.
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

ΠΑΣΑΙΣ ΤΑΙΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ

Αριθμ. πρωτ. 1966.

Μακαριώτατε ...., ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος,

κύριε. . . . ., τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν ***Μακαριότητα*** *ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.*

Συμπληροῦντες τὴν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ συναντήσεως ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ θεολογικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν ἐν Λονδίνῳ Δογματικὴν Συνδιάσκεψιν τῆς 15ης προσεχοῦς μηνὸς Ὀκτωβρίου Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς καὶ Ἀντιπροσωπείας τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐν Λονδίνῳ ἐργασιῶν, προαγόμεθα ἐξ ἀποφάσεως τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀνακοινώσασθαι καὶ τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ Μακαριότητι ὅτι ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης, ὡς τόπον πρόσφορον διὰ τὴν ἐν λόγῳ συνάντησιν προεκρίναμεν καὶ ὡρίσαμεν τὴν γερμανικὴν πόλιν Βόννην, δι᾿ ἧς πάντως μέλλουσι διελθεῖν οἱ ἡμέτεροι Ἀντιπρόσωποι κατὰ τὴν εἰς τὰ ἴδια ἐπάνοδον, τῆς σχετικῆς προπαρασκευῆς προφρόνως ἀναληφθείσης ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ αὖθις ἐν Κυρίῳ περιπτυσσόμενοι Αὐτήν, διατελοῦμεν μετ᾿ ἀγάπης ἀδελφικῆς

͵απλα′ Σεπτεμβρίου ιβ′.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

«Τί οὖν ποιητέον; σιωπητέον καὶ οὐδὲν λεκτέον; ἀλλ᾿ ἐπικίνδυνον. Ἀλλὰ ῥητέον; Ἀλλ᾿ οὐκ εἰς ὠφέλειαν ὁ λόγος καὶ ἔργων ἐπίδειξιν, ἀλλ᾿ εἰς κρότον μόνον τελευτᾷ. Ἀλλ᾿ εἰ καὶ οὕτω ταῦτα ἔχοι, ἄμεινον, ὡς οἶμαι, εἰπόντα μὴ ἀκουσθῆναι ἢ μὴ εἰπόντα ἐγκληθῆναι «διατί τὸ ἀργύριόν μου οὐ κατέβαλες εἰς τοὺς τραπεζίτας;». Λεγέτω τοίνυν ὁ δυνάμενος ἵνα πρὸς τοὺς ἀκούοντας ᾖ τῷ Κριτῇ ὁ λόγος».

(Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης).

ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΝ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗι

(15—19 Ἰουλίου 1931)

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου διὰ τὰ ἀφορῶντα τὴν Βυζαντινὴν Ἐποχὴν ὁσημέραι αὐξάνει, ὡς τοῦτο μαρτυροῦσι τὰ συνερχόμενα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη Διεθνῆ Βυζαντιολογικὰ Συνέδρια, αἱ γινόμεναι ἀνακοινώσεις, ὡς καὶ αἱ δημοσιεύσεις ἀξιολόγων εἰδικῶν συγγραφῶν. Εὑρισκόμεθα ἐνώπιον ἀποκαλύψεων περὶ ὑπάρξεως μεγάλων πνευματικῶν θησαυρῶν ἐν τῇ Βυζαντινῇ Τέχνῃ. Πρὸς τοῖς ἄλλοις ἤρξατο ἤδη ἐκ μέρους ἐξόχων ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ προσωπικοτήτων ἡ ἔρευνα καὶ τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, ἥτις ἔχει δι' ἡμᾶς μεγάλην σημασίαν καὶ σπουδαιότητα. Ἔκφανσις τῆς σημειουμένης μεγάλης περὶ τὰ Βυζαντιολογικὰ πράγματα κινήσεως εἶναι καὶ ἡ κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον συνελθοῦσα ἐν Κοπεγχάγῃ Συνδιάσκεψις περὶ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Καταχωρίζομεν ἐνταῦθα ἐπίσημα σχετικὰ Ἔγγραφα. Ἡ Ἐκκλησία μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἰδιαιτέρας χαρᾶς παρακολουθεῖ τὸ συντελούμενον ἔργον.

Τῇ 15 Μαΐου 1931, ἐν Charlottenlund
Johannevej, 5
Δανίας.

Παναγιώτατε Πατριάρχα,

Εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὸ εὐγενὲς γράμμα τὸ ὁποῖον μοῦ ἐστείλατε τῇ 24 Ἰανουαρίου τρέχοντος ἔτους. Χαίρομαι πάρα πολὺ νὰ αἰσθάνωμαι τὸ ἐνδιαφέρον μὲ τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖτε τὴν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν ἐμοῦ, καὶ ἡ εὐνοϊκὴ διάθεσίς Σας πρὸς τὸ προσπάθημά μου μοῦ δίδει μεγάλην ἠθικὴν ὑποστήριξιν. Ἐν τῷ Ἰουλίῳ θὰ λάβῃ χώραν ἐδῶ εἰς Κοπεγχάγην

ἀνεπίσημον Συνέδριον τεσσάρων ἐπιστημόνων οἱ ὁποῖοι περιγίνονται μὲ τὴν σπουδὴν τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς (ὁ Καθηγητὴς Βιέννης Egon Wellesz, ὁ ἐν τῷ ἐν Cardiff 'Αγγλίας Πανεπιστημίῳ Καθηγητὴς H. J. W. Tillyard, ὁ 'Αμερικανὸς διδάκτωρ Yeiser καὶ ἐγώ), ἵνα προπαρασκευάσωμεν ἔκδοσιν κειμένων Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Θὰ ἔχῃ μεγάλην σημασίαν, ἐὰν θέλητε νὰ ἐκφράσητε ὅτι τὸ ἔργον μας Σᾶς ἐνδιαφέρει καὶ ὅτι θὰ τὸ ὑποστηρίξητε ἠθικῶς.

Ὁ κ. Wellesz μοῦ γράφει ὅτι ὁ Πατριάρχης τῆς Ρουμανίας ἔχει διατάξῃ ἐπισήμως τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ τοῦ Καθηγητοῦ Galinescu καὶ ὅτι ὁ διευθυντὴς κ. Brailo ἔχει καταρτίσῃ ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἔρευναν τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ὑπαρχόντων μνημείων τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

'Εγὼ θὰ πάγω τὸν Σεπτέμβριον στὴν 'Ελλάδα διὰ νὰ ἐρευνήσω τὰ ἐκεῖ χειρόγραφα, πρὸ πάντων στὴν 'Εθνικὴν Βιβλιοθήκην στὰς 'Αθήνας καὶ στὰς Μονὰς τοῦ 'Αγίου Ὄρους. 'Εὰν φθάσῃ ὁ καιρός, θὰ πάγω ἐπίσης στὰ 'Ιεροσόλυμα καὶ εἰς τὸ ἐν Σιναίῳ μοναστήριον τῆς 'Αγίας Αἰκατερίνης.

Διατελῶ, Παναγιώτατε Πατριάρχα, μετὰ βαθυτάτης ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ.

Ὅλως ὑμέτερος
Carsten Höeg.

22-7-1931 Johannevej 5 Charlottenlund
Δανίας.

Παναγιώτατε Πατριάρχα,

Τώρα ἐτελείωσεν ἡ Συνδιάσκεψις περὶ τῆς ὁποίας Σᾶς ἔγραψα εἰς τὸ τελευταῖον γράμμα μου. Ἡ Συνδιάσκεψις ἦταν πολὺ ἐπιτυχὴς καὶ τώρα πρόκειται νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὴν Fondation Rask-Orsted, εἰς τὴν Fondation Carlsberg, εἰς τὴν Δανικὴν 'Ακαδημίαν καὶ εἰς τὴν Union Internationale des Academies τὰ σχέδιά μας. Θὰ ἤτανε δι' ἡμᾶς πρᾶγμα σπουδαιότατον, ἐὰν 'Εσεῖς ἠθέλατε νὰ μᾶς δώσητε τὴν ἀνεκτίμητον ἠθικὴν ὑποστήριξιν καὶ Σᾶς παρακαλῶ μετὰ θέρμης καὶ ὑποταγῆς νὰ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ στείλετε 'Επιστολὴν σχετικὴν καὶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ στείλω ἀντίγραφα ταύτης εἰς τὰ ἄνω ἐπιστημονικὰ σωματεῖα. 'Εγὼ θὰ φύγω τὴν 20 Αὐγούστου ἀπὸ τὴν Κοπεγχάγην καὶ θὰ πάγω εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, στὰ Μετέωρα, στὸ Μέγα Σπήλαιον, στὴν Πάτμον, στὰς 'Αθήνας, στὰ 'Ιεροσόλυμα καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ Σιναίῳ Ὄρει μονὴν τῆς 'Αγίας Αἰκατερίνης καὶ πιθανῶς εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ σπουδάσω καὶ

φωτογραφήσω τὰ ἐκεῖ χειρόγραφα τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Θὰ ἔχει δι' ἐμένα μεγίστην σημασίαν, ἐὰν θελετε νὰ μοῦ δώσετε ἐπιστολὴν συστατικήν. Ἡ συμπάθεια μὲ τὴν ὁποίαν μ' ἐδεχθήκατε κατὰ τὴν διαμονήν μου εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον Σας διὰ τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν μοῦ δίδουν τὸ θάρρος ν' ἀπευθύνω πρὸς Σᾶς τὰς παρακλήσεις ταύτας. Ἐλπίζω ὅτι τὸ μέγα ἔργον ποὺ προπαρασκευάζομεν θὰ δείξῃ ὅτι ἐργαζόμεθα μετὰ ζήλου καὶ σπουδῆς ἀξίας τῆς ὑποστηρίξεώς Σας καὶ ὅτι τὸ ἔργον μας θὰ συντελέσῃ ὄχι μόνον εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ μεγάλου παρελθόντος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν καλλιτέραν ἐξέλιξιν τῆς σημερινῆς Μουσικῆς τῆς Ἐκκλησίας.

Εὐσεβάστως ὑποσημειοῦμαι
Carsten Höeg.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα
τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Οἱ ὑπογεγραμμένοι σύνεδροι τῆς ἐν Κοπεγχάγῃ περὶ Βυζαντινῆς Μουσικῆς Συνδιασκέψεως λαμβάνομεν τὸ θάρρος ἵνα ἀποστείλωμεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα τὴν ἔκθεσιν τῆς Συνδιασκέψεως καὶ ἐκφράζομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης θέλει ὑποστηρίξῃ ἠθικῶς τὸ ἔργον ἡμῶν.

Ἐν Κοπεγχάγῃ, τῇ 19 Ἰουλίου 1931.

Εὐσεβάστως ὑποσημειούμεθα

Carsten Höeg
Καθηγητὴς τοῦ ἐν Κοπεγχάγῃ Πανεπιστημίου.

H. J. W. Tillyard
Καθηγητὴς τοῦ ἐν Gardiff Πανεπιστημίου.

Egon Wellesz
Καθηγητὴς τοῦ ἐν Βιέννῃ Πανεπιστημίου.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Προσκλήσει τοῦ ἱδρύματος Rask-Orsted συνῆλθεν ἐν Κοπεγχάγῃ ἀπὸ τῆς 15ης μέχρι τῆς 19ης Ἰουλίου Συνδιάσκεψις ἀσχοληθεῖσα μὲ ἐρεύνας ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

Εἰς τὰς συζητήσεις ταύτας τὰς ὁποίας παρεσκεύασεν ὁ Καθηγητὴς Carsten Höeg (τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κοπεγχάγης) ἔλαβον μέρος ὁ Καθη-

γητής H. J. W. Tillyard (τοῦ Πανεπιστημίου Cardiff) καὶ ὁ Καθηγητὴς Egon Wellesz (τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης).

Αἱ ἑξῆς ἀποφάσεις ἐλήφθησαν παμψηφεί :

Α΄) Διὰ τὴν σπουδὴν τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς ἐθεωρήθη ἀπολύτως ἀπαραίτητος σειρὰ δημοσιεύσεων, ἀπαρτιζομένων ἀπὸ δύο συγκροτήματα :

α΄) Βυζαντινὰ Μουσικὰ μνημεῖα.

Τὸ συγκρότημα τοῦτο θὰ περιλάβῃ τὰ ἑξῆς δημοσιεύματα :

1) Ἀποτυπώματα τέλεια δύο ἢ τριῶν, τῶν μᾶλλον σημαινόντων, λειτουργικῶν χειρογράφων μετὰ σημειώσεων.

2) Εὐαγγελιάριον μετὰ παρασημαντικῆς πρὸς ἀνάγνωσιν.

3) Παλαιογραφικὸν χάρτην ὅλων τῶν φάσεων τῆς βυζαντινῆς γραφῆς μὲ παρασημαντικὴν μουσικῆς καὶ ἀναγνώσεως Εὐαγγελικῶν περικοπῶν.

4) Συλλογὴν θεωρητικῶν βιβλίων.

β΄) Παραρτήματα περιλαμβάνοντα :

1) Βραχείας εἰσαγωγικὰς πραγματείας τῶν σπουδαιοτέρων προβλημάτων τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ἐπίσης μελέτην τῆς Μουσικῆς τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς καταρτισθησομένην ὑπὸ τῶν ὀνομαστοτέρων ἐρευνητῶν.

2) Συστηματικοὺς καταλόγους μέχρι τοῦ ἔτους 1500, τεταγμένους κατὰ τὰ λειτουργικὰ βιβλία, καὶ

3) Μεταγραφὴν τῶν ᾀσμάτων εἰς νεωτέραν παρασημαντικὴν μετὰ σχολίων καὶ σημειώσεων.

Οἱ ὑποσημειούμενοι ἔμειναν σύμφωνοι νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν σύνταξιν τῶν δημοσιευμάτων τούτων.

Β΄) Φωτογραφίαι τῶν σπουδαιοτέρων χειρογράφων θὰ συλλεγῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καταστήσωσι δυνατὰς τὰς συγκριτικὰς σπουδάς.

Ἡ συλλογὴ αὕτη δὲν θὰ ὑπερβῇ τὸ ἔτος 1500, πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερβολικῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἐρευνῶν.

Ὀφείλεται χάρις τῇ Διευθύνσει τῆς ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βιέννης, διότι κατέστη δυνατὸν νὰ σχηματισθῇ Κέντρον διὰ βυζαντινὰς σπουδὰς ἐν τῇ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ δόκτορος Gerstinger διατελούσῃ συλλογῇ τῶν παπύρων (Albertinagebäude).

Ἐνταῦθα οἱ φοιτηταὶ θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐργάζωνται.

Γ΄) Διὰ τὴν μεταγραφήν, μετὰ σύσκεψιν, καθωρίσθησαν εἰδικοὶ κανόνες.

Δ΄) Αἱ ἔρευναι διὰ τῆς ἐξάρσεως τῶν θησαυρῶν τοῦ παρελθόντος θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς μερίμνης περὶ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν ἐν ταῖς χώραις τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἡ Συνδιάσκεψις ἐλπίζει ὅτι εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῆς ταύτας ὁ Ὀρθόδοξος κόσμος διὰ φωνογραφικῶν ἀποδόσεων, διὰ τοῦ σχηματισμοῦ καταλόγου ὕμνων καὶ μελῳδιῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τῆς σπουδῆς ἰδιαιτέρως τῆς μεταβατικῆς πρὸς τοὺς νεωτέρους χρόνους περιόδου τῆς Μουσικῆς θὰ παράσχῃ τὴν συναντίληψιν αὐτοῦ.

Κοπεγχάγη, 9 Ἰουλίου 1931.

Carsten Höeg
(Πανεπιστημίου Κοπεγχάγης)
H. J. W. Tillyard
(Πανεπιστημίου Κάρδιφ)
Egon Wellesz
(Πανεπιστημίου Βιέννης).

Ἀριθμ. Πρωτ. 1812.

Ἐλλογιμώτατε Καθηγητὰ κ. Carsten Höeg, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ ἀγαπητῇ Ἐλλογιμότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἐλάβομεν τὰ ἀπὸ 23 Μαΐου καὶ 22 Ἰουλίου γράμματα τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐλλογιμότητος καὶ ἀσμένως ἀνέγνωμεν αὐτά. Ἠσθάνθημεν πολλὴν εὐχαρίστησιν ἐκ τῆς ἀγγελλομένης αἰσίας εὐοδώσεως καὶ ἐπιτυχίας τῆς συγκληθείσης ἐν Κοπεγχάγῃ ἐπιστημονικῆς Συνδιασκέψεως περὶ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ ἀπαντητικῶς πρὸς ὅσα γράφει ἡμῖν καὶ αἰτεῖται ἡ ὑμετέρα Ἐλλογιμότης ἰδίᾳ τε καὶ μετὰ τῶν ἐλλογίμων συμμετόχων τῆς Συνδιασκέψεως Καθηγητῶν κυρίων H. J. W. Tillyard καὶ Egon Wellesz προφρόνως δηλοῦμεν ὅτι εὐχαρίστησιν πολλὴν πάντοτε θέλομεν αἰσθάνεσθαι παρέχοντες πᾶσαν δυνατὴν ἀφ' ἡμῶν συναντίληψιν εἰς τὸ σπουδαῖον ἐπιστημονικὸν ἔργον ὑμῶν, τοιαύτην μάλιστα στενὴν πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς ἔχον τὴν σχέσιν καὶ τὴν σημασίαν.

Συναποστέλλομεν ἀσμένως ἐγκλείστως ὧδε καὶ τὰς αἰτουμένας συστατικὰς ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας Ἐλλογιμότητος ἐπιστολὰς ἡμῶν πρὸς τὴν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν, τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Σιναίου καὶ τὴν Μονὴν Πάτμου διὰ τὰς περὶ ὧν ἀναφέρει προσεχεῖς αὐτῆς μεταβάσεις καὶ ἐργασίας.

Ἐπευχόμενοι δὲ πᾶσαν εὐόδωσιν τῶν ἀγαστῶν ἐρευνῶν καὶ τῶν κόπων ὑμῶν καὶ τὰς προσρήσεις καὶ τὰς εὐχὰς ἡμῶν διὰ τῆς ὑμετέρας Ἐλλογιμότητος διαβιβάζοντες καὶ πρὸς τοὺς ἐλλογίμους κυρίους Tillyard καὶ Wellesz, αἰτούμεθα τὰ κράτιστα παρὰ Θεοῦ, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐλλογιμότητος.

͵απλα' Αὐγούστου ια'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ Δ'

(Ο ΑΠΟ ΔΕΡΚΩΝ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

β') Ὁ ἱ. Φώτιος πρῶτος ἀνακαινιστὴς τῆς μονῆς κατὰ τὴν παράδοσιν.

Νικήτας ὁ Παφλαγὼν ἐν τῷ «βίῳ τοῦ ἱ. Ἰγνατίου, Π/χου ΚΠόλεως» ἀναφέρων γενικῶς περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου ἱδρυθέντων τεσσάρων μοναστηρίων ἐπισημειοῖ τὰ ἑξῆς : (74)

«Πλάτη μὲν οὖν καὶ Ὑάτρος τότε καὶ Τερέβινθος, αἱ Πριγκήπειοι νῆσοι προσαγορευόμεναι, ταῖς ἐκείνου προνοίαις οἰκιζόμεναι, εἰς ἐκκλησίας Κυρίου καὶ εὐαγεῖς μοναχῶν καθίσταντο μονάς (75). Καὶ γὰρ τὴν ἀντικρὺ τούτων, κατὰ τὴν ἤπειρον, πρὸς τῇ ἀκτῇ κειμένην, ταύτην δὴ λέγω τὴν προκαθημένην τοῦ μεγάλου Ταξιάρχου μονήν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς

(74) **Migne**, τόμ. 105 σ. 496. 497. 516. 532.

(75) Πρόκειται περὶ τῶν γνωστῶν νήσων : ***Πλάτης*** καὶ σπανιώτερον ***Πλατείας***, τῆς ***Νειάνδρου*** ἢ ***Νεάνδρου*** (***Ὑάτρου*** ἢ ***Ἰάτρου*** ἄλλως ὀνομαζομένης) καὶ τῆς ***Ἀντεροβίθου*** ἢ ***Ἀντεροβίνθου*** (τῆς αὐτῆς πρὸς τὴν ***Τερέβινθον***). Ἐπ' αὐτῶν ὁ ἱ. Ἰγνάτιος ἵδρυσε μονάς. Ἐπὶ τῆς Πλάτης ἀφιέρωσε τὴν ἐκκλησίαν τῆς μονῆς εἰς τὸ ὄνομα καὶ τὴν μνήμην τῶν ***40 Μαρτύρων***, ἱδρύσας ἅμα παρ' αὐτὴν καὶ ***«εὐκτήριον τῆς Θεομήτορος»***. Ἡ γνώμη τοῦ Σκαρλάτου Βυζαντίου, διατυπουμένη ἄλλως καὶ ὑπὸ ἐπιφύλαξιν, περὶ ὑπάρξεως ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ***ναοῦ τοῦ Ἀρχαγγέλου***, δὲν ἵσταται. Ἡ μονὴ τῆς Τερεβίνθου ἦτο ἡ συνήθως προτιμωμένη ὑπὸ τοῦ ἱ. πατρός. (***Σκαρλ. Βυζαντίου*** ἡ Κωνσταντινούπολις ὡς ἀνωτ. Β' σ. 316. 317. 319 320.—***Κωνσταντινιὰς*** ὡς ἀνωτ. σ. 171.—**G. Schlumberger** ὡς ἀνωτ. σ. 254. 259 ὅρα καὶ σελ. 295. — **J. Pargoire**, les monastères de saint Ignace et les cinq plus petits îlots de l'archipel des Princes ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἰζβιέστια Ρούσκαγο Ἀρχαιολογητσέσκαγο Ἰνστιτοῦτα β' Κωνσταντινοπόλιε». Σοφία 1901 σ. 57—69.— ***Μ. Γεδεὼν*** Πατρ. Πίνακες. ΚΠολις 1890 σ. 281. — Φωτίου λόγοι καὶ ὁμιλίαι ὑπὸ ***Σ. Ἀριστάρχου***. ΚΠολις. 1900. τόμ. Α' σ. θ'. ιθ'.—**Abbé Marin** ὡς ἀνωτ. σ. 34).

αὐτοῦ ζωῆς ὁ μακάριος τελευταίαν ἀνεστήσατο καὶ καθηγίασε τῷ Θεῷ (76).

»..... ἐπεγένετο δὲ καὶ ἄλλη τῷ ἁγίῳ συμφορά. Κατ᾽ ἐκεῖνον γὰρ τὸν καιρὸν τὸ μιαιφονώτατον τῶν Σκυθῶν ἔθνος, οἱ λεγόμενοι Ρώς, διὰ τοῦ Εὐξείνου πόντου προσκεχωρηκότες τῷ Στενῷ καὶ πάντα μὲν χωρία, πάντα δὲ μοναστήρια διηρπακότες, ἔτι δὴ καὶ τῶν τοῦ Βυζαντίου περιοικίδων κατέδραμον νησίων, σκεύη μὲν πάντα ληϊζόμενοι καὶ χρήματα, ἀνθρώπους δὲ τοὺς ἁλόντας πάντας ἀποκτείνοντες· πρὸς οἷς καὶ τῶν τοῦ πατριάρχου μοναστηρίων βαρβαρικῷ καταδραμόντες ὁρμήματι καὶ θυμῷ, πᾶσαν μὲν τὴν εὑρεθεῖσαν κτῆσιν ἀφείλοντο, εἴκοσι δὲ καὶ δύο τῶν γνωστοτέρων αὐτοῦ κεκρατηκότες ἱκετῶν, ἐφ᾽ ἑνὶ τροχαντῆρι πλοίου τοὺς πάντας ἀξίναις κατεμέλισαν......

»... μέσον γὰρ πλατείας τῆς νήσου ναὸς τοῖς τεσσαράκοντα μάρτυσι ἐνίδρυται, αὐτοῦ δὲ ἐχόμενα τῆς Θεομήτορος εὐκτήριον. Τούτου τὴν τράπεζαν πρώην οἱ Ρὼς τὴν νῆσον πορθοῦντες κατέβαλον εἰς γῆν, ὁ Ἰγνάτιος δὲ ταύτην αὖθις ἀνεθρόνισε. Τί οὖν ἐκεῖνος (δηλ. ὁ ἱ. Φώτιος);..... Τῇ κατ' αὐτὸν ἐκκλησίᾳ κοινωσάμενος, Ἀμφιλόχιόν τε Κυζίκου καὶ Θεόδωρον τῶν Πατρῶν, μητροπολίτας, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ Πανταλέοντα συγκλητικόν, τὸν ἐπικαλούμενον Βόθρον, εἰς τὴν εἰρημένην ἀποστείλας νῆσον, βεβήλων χερσὶ τὸ ἱερὸν ἐκείνου τραπέζιον καθεῖλεν· ἐνετείλατο δὲ πρὸς τῷ αἰγιαλῷ τῆς θαλάσσης καταγαγεῖν καὶ τεσσαράκοντα πλύσεις καὶ οὕτως ἀναγαγεῖν καὶ καθιδρῦσαι.......».

Τὰ ἀνωτέρω εἶναι σαφῆ. Πρόκειται περὶ τῆς γνωστῆς εἰσβολῆς τῶν Ρώσσων, οἵτινες ἐπιδραμόντες τῷ 860 κατὰ τῆς βασιλευούσης καὶ προχωρήσαντες καὶ μέχρι «τῶν τοῦ Βυζαντίου περιοικίδων νησίων» ἐλεηλάτησαν «τὰ τοῦ πατριάρχου (=Ἰγνατίου) μοναστήρια», πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ κακοῖς ἀνατρέψαντες τὴν ἁγίαν τράπεζαν τοῦ ἐν Πλάτῃ ἱεροῦ εὐ-

(76) Ἡ μονὴ αὕτη τοῦ ***μεγάλου Ταξιάρχου***, ἡ ἄλλως ὀνομαζομένη καὶ ***μονὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου***, ***μονὴ τοῦ Μιχαήλ***, ***μονὴ τοῦ Ἀνατέλλοντος*** καὶ ***μονὴ τοῦ Σατύρου***, ἱδρύθη ὑπὸ τοῦ ἱ. Ἰγνατίου, τὸ β′ ἀνελθόντος τὸν θρόνον, καὶ ὡς φαίνεται ὡρισμένως τῷ 873, κατὰ Συμεὼν τὸν Μάγιστρον (**Migne** τόμ. 109 σελ. 752)· καίτοι ὑποστηρίζεται καὶ ἡ γνώμη τῆς προϋπάρξεως τῆς μονῆς ταύτης (τοῦ Σατύρου), ἀπὸ τῆς ὁποίας ἡγούμενος ἤδη ὢν ἐκλήθη τὸ πρῶτον (846) εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ὁ Ἰγνάτιος. Ἴσως θὰ συνεβιβάζοντο τὰ πράγματα ἐὰν ἐθεωροῦμεν τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀνακαινιστὴν ἐκ βάθρων τῆς μονῆς, οὕτως ἢ ἄλλως προϋπαρχούσης ἐν τῷ προαστείῳ ***Σατύρου***, τῷ μεταξὺ ***Πολεατικοῦ*** (Βοσταντζίκιοϊ) καὶ ***Βρύαντος*** (Μάλτεπε). (ὅρα **J. Pargoire** ἔνθα ἀνωτ. σ. 69-78.—***Σκ. Βυζαντίου*** ὡς ἀνωτ. Β′ σελ. 281 — ***Μ. Γεδεὼν*** Πατρ. Πίν. σ. 279. 289.— ***Φ. Βαφείδου*** Ἀρχιμ. Ἐκκλ. ἱστορία τόμ. Β′. ΚΠολις 1886 σ. 83. — ***τοῦ αὐτοῦ*** ἐν Μ. Ἑλλ. Ἐγκυκλοπ. τόμ. ΙΒ′ σελ. 840.—Σχετικὰ περὶ ***Σατύρου*** ὅρα ἐν ***Ν. Ποιμένι*** [ἔτος Ε′ 1923 σελ. 311] ὑπὸ ***Ἰ. Μηλιοπούλου*** γραφέντα.

κτηρίου τῆς Θεομήτορος, καὶ φονεύσαντες καὶ εἴκοσι δύο ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ πατριάρχου. Ἀργότερον οὗτος ἐλθὼν εἰς Πλάτην ἀνεθρόνισεν ἐκ νέου τὴν ἀνατραπεῖσαν ἁγίαν τράπεζαν, πρᾶγμα ὅμως ὅπερ δὲν ἠνέχθη ὁ ἱ. Φώτιος, διὸ καὶ ἀπέστειλεν ἐπὶ τούτῳ δύο ἀρχιερεῖς καὶ ἕνα ἀνώτερον πολιτικὸν ὑπάλληλον, οἵτινες μετά τινας ὡρισμένας διατυπώσεις ἐγκαθίδρυσαν ἀναθρονίσαντες ἐκ νέου τὴν ἁγίαν τράπεζαν.

Περὶ συγχρόνου ἐπιδρομῆς τῶν Ρώσσων καὶ ἐναντίον τῶν μὴ πατριαρχικῶν (=μὴ Ἰγνατιανῶν) μοναστηρίων, συνεπῶς καὶ ἐναντίον τῆς ὑπαρχούσης ἤδη τότε μονῆς τῆς Χαλκίτου, καὶ περὶ καταστροφῆς καὶ ἀνακαινίσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἱ. Φωτίου, οὐδεὶς ἀπολύτως λόγος γίνεται ὑπὸ τοῦ βιογράφου, πρᾶγμα ὅπερ δὲν εὐοδοῖ τὴν διατυπωθεῖσαν ἀντίθετον γνώμην (77), οὔτε δὲ καὶ ἄλλοθεν πληροφορούμεθά τι τὸ σχετικόν. Ζητεῖ ὅμως ἐπιμόνως ἡ ἡμετέρα μονὴ ὅπως ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης (78) στηρίξῃ συγκεκριμένας ἀξιώσεις τῆς ἱστορικότητος αὐτῆς γενικῶς ἐπὶ μιᾶς εὐλαβοῦς παραδόσεως προβαλλούσης τὸν ***ἱερὸν Φώτιον*** ὡς κτίτορα ἢ μᾶλλον ὡς ***πρῶτον ἀνακαινιστὴν*** αὐτῆς, ἣν καὶ ***Νέαν Σιὼν*** ὠνόμασε. Ποῦ βασίζεται ἡ παράδοσις αὕτη, ἡ ἀρχαιότερον μὲν οὐδαμοῦ ἀναφερομένη (79), τὸ πρῶτον δὲ ὑπὸ Κωνσταντίου τοῦ Σιναίου εἰς τὸ μέσον ριφθεῖσα (80);

---

(77) ***Μ. Πρωτ. Ἀθην.*** ὡς ἀνωτ. σ. 20. 21.—***Μ. Κυζίκου Καλλινίκου*** ὡς ἀνωτ. σ. 9. 13.—Ὁ R. Janin [ὡς ἀνωτ. σ. 332] ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀντίθετον ταύτην γνώμην σημειοῖ: «on avouera que cette preuve n'est guerre convaincante».

(78) Κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος τῆς α′ αὐτοῦ πατριαρχείας [857-867], ἤτοι τῷ 862 (***Μ. Πρωτ. Ἀθην.***, ὡς ἀνωτ. σ. 19), ἢ κατὰ τὴν β′ αὐτοῦ πατριαρχείαν [878-886] (***Μ. Γεδεὼν*** Πατρ. Πίν. σ. 290).

(79) Ἐμποιεῖ τουλάχιστον εἰς ἡμᾶς ἐντύπωσιν ὅτι τὸ σιγίλλιον Γαβριὴλ τοῦ Δ′ [1780-1785], ἀναφέρον περὶ τοῦ μοναστηρίου τῆς ἁγίας Τριάδος, οὐδὲν σημειοῖ περὶ τῆς ἱδρύσεως ἢ ἀνακαινίσεως αὐτοῦ ἀπὸ μέρους τοῦ ἱ. Φωτίου, καθ' ἣν στιγμὴν σημειοῖ διὰ μακρῶν σχετικὰ περὶ μιᾶς τοιαύτης ἐνεργείας τοῦ Μητροφάνους καὶ τοῦ Σαμουήλ. Τὴν αὐτὴν σιωπὴν τηρεῖ καὶ τὸ πρὸς τὸν Μέγαν Κνέζην τῆς Μοσχοβίας γράμμα τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς Διονυσίου [1691], ἐν ᾧ ἐπεβάλλετο ἴσως ἡ μνεία τοῦ ἱ. Φωτίου διὰ τὴν πρὸς τοὺς Ρώσσους ἱστορικὴν αὐτοῦ σχέσιν· Ἀλλὰ παρομοίαν σιωπὴν παρατηρεῖ τις καὶ ἐν τῷ σιγιλλίῳ Γερμανοῦ Δ′ [1842-45].

(80) Κωνστάντιος ὁ Σιναίου σημειοῖ «πρῶτος κτήτωρ [οὕτω] ***κατὰ παράδοσιν*** νομίζεται ὁ Πατριάρχης ΚΠόλεως Φώτιος» [ἔνθα ἀνωτ. σ. 166]. Τὰ αὐτὰ ἐπανέλαβον καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράψαντες ἄνευ οἱασδήτινος ἄλλης ἱστορικῆς ὑποστηρίξεως τῆς φερομένης παραδόσεως: ***Κωνσταντῖνος ὁ Μ. Οἰκονόμος*** [ἐπίγραμμα αὐτοῦ εἰς τὴν μονήν, ***Γ′ Παράρτημα***), ***ὁ Μ. Σταυρουπόλεως Κωνσταντῖνος*** ὁ ***Τυπάλδος*** [Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἰσαποστόλου Φωτίου Πατριάρχου ΚΠόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ, ὑπὸ Κωνστ. Μ. Σταυρουπόλεως τοῦ Τυπάλδου ἔκδ. 1903 ἐν Καΐρῳ σελ. ε′], ***Σκαρλάτος Βυζάντιος*** [ἔνθα ἀνωτ. Β′ 302], ὁ ***Ἰ. Ν. Βαλέττας*** [Φωτίου Ἐπιστολαί. Λονδῖνον. 1864 σελ. 81 σημ. 3], ***Ἠλίας ὁ***

Ἀλλὰ σεβασθῶμεν αὐτήν. Εἶνε παράδοσις εἰσχωρήσασα ἀπὸ τῆς ἱστορίας καὶ εἰς τὴν ὑμνογραφίαν τῆς Ἐκκλησίας (81) καὶ ἀντὶ πάσης ἄλλης ἐπιστημονικῆς διερεύνης περὶ τοῦ βασίμου ἢ μὴ αὐτῆς, θὰ ἦτο καλήτερον νὰ ὑποκλιθῶμεν ψάλλοντες :

Ἦχος β′ κατὰ τὸ ***Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ***

Ὕμνοις σοι προσφωνεῖ
ἡ σὴ μονή, θεόφρων, Σιὼν τῆς Νέας,
ἥνπερ διάσωζε λιταῖς σου
πρὸς Κύριον ἑκάστοτε.

Σημείωσις α′.—Τὸν μετέπειτα βίον τῆς μονῆς μὴ γνωρίζοντες ἐπακριβῶς (82) τοῦτο μόνον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν γενικῶς ὅτι οὗτος ἐξειλίσσετο εἰς τρόπον ὥστε ἡ μονὴ αὕτη, ἐκκλησιαστικῶς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπιβραβευθεῖσα, νὰ ἀποβαίνῃ ἑκάστοτε καὶ πνευματικὸν φροντιστήριον καὶ παιδευτήριον διὰ πολλούς, «***στούδιον σοφίας καὶ μαθημάτων, οὐ μόνον μοναζόν-***

Ταντολίδης [Παπιστικῶν ἐλέγχων τόμ. Α′, ΚΠολις 1850 σ. πθ′], ***Στ. Βουτυρᾶς*** [Λεξικὸν Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας ΚΠολις 1881 τόμ. Γ′ σ. 982], ***Σ. Ἀριστάρχης*** [ἔνθ. ἀνωτ. σ. λγ′], ***Μ. Γεδεών,*** [Πατρ. Πίνακες σ. 290], ***Σ. Οἰκονόμου*** [Φωτίου Ἀμφιλόχια. Ἀθῆναι. 1858. σ. μη′].—***Ἀρχιμ. Φιλάρετος Βαφείδης*** [Ἐκκλ. ἱστορία ΚΠολις 1886 τόμ. Β′ σ. 83]. ***Μ. Πρωτ. Ἀθην.*** [ὡς ἀνωτ. σ. 18 καὶ ἑξ.]. — ***Μ. Κυζίκου Καλλίνικος*** [ὡς ἀνωτ. σ. 13. 14.]. — ***Βαρθολομαῖος ὁ Κουτλουμουσιανὸς*** [ὑπόμνημα ἱστορικὸν κλπ. ὡς ἀνωτ. σελ. 11]. — ***Ξενοφ. Μογὲ*** [ἡ ἐν Χάλκῃ Ἑλληνεμπορικὴ σχολὴ κλπ. ὡς ἀνωτ. σ. 18].— Photius Patriarch von Konstantinopel, von **Hergenröther**. Regensburg. 1867, τόμ. Β′ σελ. 719. Ἐκ τῶν λοιπῶν ξένων ὁ **G. Schlumberger** [ὡς ἀνωτ. σ. 126] σημειοῖ : «Suivant une tradition, malheureusement trop peu certaine, le fondateur de ce monastère aurait été l'illustre Photius» — ὁ **abbé Marin** [ὡς ἀνωτ. σ. 36] ὅτι ἡ μονὴ «passe pour avoir eu comme fondateur le patriarche Photius».

(81) Κωνσταντῖνος ὁ Τυπάλδος [ἔνθα ἀνωτ. σελ. ε′ καὶ 2] ἐπισημειοῖ : «Ἐτάχθη ἵνα δὶς ἐν αὐτῇ [τῇ ἱ. μονῇ] τοῦ ἔτους ἐπιτελῆται ἡ τοῦ θεσπεσίου ἱεράρχου ἑορτή, τῇ στ′ δηλονότι τοῦ Φεβρουαρίου, ἡμέρᾳ τῆς μακαρίας αὐτοῦ κοιμήσεως καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, ἤτοι τῇ ἐφεξῆς μετὰ τὴν τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἑορτὴν καὶ τῆς Μονῆς τὴν πανήγυριν καὶ τοῦτο καθό τε κτίτορος ταύτης ἁγίου........ καὶ προσέτι.....ὡς ἰδίως ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἀγωνισαμένου...» Σήμερον — ἄγνωστον πότε καὶ διατί ἐπελθούσης τῆς μεταβολῆς— ἡ μνήμη τοῦ ἱ. πατρὸς ἑορτάζεται ἐν τῇ μονῇ ἅπαξ τοῦ ἔτους [τῇ στ′ Φεβρ.] πανηγυρικῶς δι' ἀρχιερατικῆς λειτουργίας.

(82) Ὁ πολὺς G. Schlumberger [Sigillographie de l'empire byzantin, Paris. 1884. p. 140] δημοσιεύει σφραγῖδα ἀποδίδων αὐτὴν εἰς ***ἡγούμενον*** τῆς ἁγίας Τριά-

των, ἀλλὰ καὶ βασιλέων καὶ ἀρχόντων» (83), πρᾶγμα ὅπερ ὑποδηλοῖ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν καὶ δὴ καὶ τὴν προστασίαν τῆς πολιτείας πρὸς τὴν ἱερὰν ταύτην μοναστικὴν σκοπιάν. Καὶ τὴν μὲν ἐκκλησιαστικὴν ἐπιβράβευσιν διαβλέπομεν ἐν τῇ ***σταυροπηγιακῇ ἀξίᾳ***, τῇ ἐπιδαψιλευθείσῃ τῇ ἱερᾷ ταύτῃ μονῇ παρὰ τοῦ πατριάρχου Νικολάου (84), ἄγνωστον ὅμως τίνος, τοῦ Α΄, τοῦ Μυστικοῦ [895—906 τὸ α΄, καὶ [911—925 τὸ β΄], ἢ τοῦ Β΄, τοῦ Χρυσοβέργη [984—95], ἢ τοῦ Γ΄, τοῦ Γραμματικοῦ [1084—1111], ἢ τοῦ Δ΄, τοῦ Μουζάλωνος [1147—51]. Τὴν δὲ ἄλλην ἐκτίμησιν, τὴν ἀπὸ μέρους τῆς πολιτείας, διαισθανόμεθα μὲν ἐκ τῆς ὡς ἄνω φρασεολογίας περὶ τῆς μονῆς ὡς ***στουδίου***, συμπεραίνομεν δὲ ἔκ τε τῆς ἀπὸ μέρους τῆς βασιλίσσης Αἰκατερίνης τῆς Κομνηνῆς γενομένης [τῷ 1063] πρὸς τὴν ἡμετέραν μονὴν δωρεᾶς χειρογράφου Εὐαγγελίου (85), δωρεᾶς ἐπιμαρτυρούσης γενικώτερον καὶ τὴν τοῦ ἰδίου αὐτῆς συζύγου, τοῦ αὐτοκράτορος Ἰσαακίου Κομνηνοῦ, προτέραν προστασίαν πρὸς τὴν μονήν, ὡς καὶ ἐκ τοῦ χρυσοβούλλου Μιχαὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, ἐπιβραβεύσαντος [τῷ 1158] δίκαια πολλὰ καὶ τῇ ἡμετέρᾳ

δος ὀνόματι ***Λέοντα***, ζήσαντα κατὰ τὸν ι′ αἰῶνα, ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Τσιμισκῆ. Ἡ σφραγὶς ἀναγινώσκεται οὕτω :

[† ΚΕ ΒΟΗ] ΘΕΙ ΤΩ Σ [Ω ΔΟΥΛΩ]

ὄπισθεν [† ΛΕΩ]ΝΤΗ [ΗΓ] ΟΥΜ' (ενω) ΜΟΝΗΣ Τ'(ης) ΑΓΙ'(ας) ΤΡΙΑΔ' (ος)

Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς σφραγῖδος ταύτης δὲν πειθόμεθα ἀπολύτως ὅτι πρόκειται περὶ ἡγουμένου τῆς ἡμετέρας μονῆς. Τὴν αὐτὴν γνώμην διατυποῖ καὶ ὁ R. Janin [ὡς ἀνωτέρω σ. 332 σημ. 5]. Τῷ Schlumberger τουναντίον συμφωνοῦσιν ὁ ***Μ. Πρωτ. Ἀθην.*** [ὡς ἀνωτ. σελ. 26] καὶ ὁ ***Μ. Κυζ. Καλλίνικος*** [σ. 18].

(83) ***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγόρα*** [σ. 37. 84]. ***Μ. Κυζ. Καλλ.*** [σ. 21].

(84) Ὅρα σιγίλλιον Γαβριὴλ Δ′ ἐν ***Γ′ Παραρτήματι***.— Ὁ Ἀθηναγόρας [σ. 25[καὶ ὁ Μ. Κυζίκου [σελ. 18] ὑπὸ τὸν Π/χην Νικόλαον ἐννοοῦσι Νικόλαον Α′ τὸν Μυστικόν.

(85) Τὸ χειρόγραφον τοῦτο, φυλασσόμενον μεταξὺ τῶν κειμηλίων τῆς ἐν Φαναρίῳ Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, φέρει ἐν φ. 262 τὴν ἑξῆς σημείωσιν :

«Ἔτει 1063 ἐγράφη τὸ σημείωμα τοῦτο : «.·. Μη(νὶ) Μαρτ(ίῳ) ἰνδ(ικτιῶνο)ς α′ ἔτ(ους) ,στφοα′ : Προσηνέχθη τὸ τοιοῦτον | Εὐαγγέλιον εἰς τὴν [Ἁγίαν] Τριάδα | μο(νὴν) τῆς Χάλκης παρ' Αἰ|κατερίνης βασιλίσσης|τῆς Κομνηνῆς τῆς με|τ' ὀνομασθείσης ἐν τῷ|ἀγγελικῷ σχήματι, Ξέ|νης μοναχῆς· καὶ εὔ|χεσθε ὑπὲρ αὐτῆς διὰ τὸν κ(ύριο)ν, ἔν τε τῇ ἑωθινῇ ἀκο|λουθίᾳ καὶ τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ». (Δύο κατάλογοι ἑλλην. κωδίκων ἐν ΚΠόλει τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ τοῦ Ζωγραφείου ὑπὸ ***Α. Π. Κεραμέως***, ἐν τῷ «Δελτίῳ τοῦ ἐν ΚΠόλει Ρωσσ. Ἀρχ. Ἰνστιτούτου. Σοφία, 1909 σ. 106. 107.—***Μ. Πρωτ. Ἀθην.*** σ 27 καὶ ἑξῆς. ***Μ. Κυζ. Καλλινίκου*** σελ. 19.

μονῇ (86).—Τὰ ἐπακολουθήσαντα ἐφεξῆς πολιτικὰ γεγονότα δὲν ἀφῆκαν ἄθικτον τὴν ἱ. ταύτην μονήν. Πληροφορίαι ἔγκυροι, ἀναφερόμεναι πάντως εἰς τὰ ἐξελιχθέντα κατὰ τὸν ιε΄ αἰῶνα, ὁμιλοῦσι περὶ αὐτῆς ὡς κατεδαφισθείσης σχεδὸν παντελῶς καὶ ἐρημωθείσης. Τὸ ἱερὸν καὶ σεβάσμιον τοῦτο μοναστήριον, ἀναφέρει ἐν τῷ σιγιλλίῳ αὐτοῦ Γαβριὴλ ὁ Δ΄, κατεστράφη «ἐκ τῶν τότε ἐφόδων καὶ περιστάσεων ἐρείπιον γεγονὸς καὶ παντάπασιν ἐκλελοιπὸς καὶ ἐν καταστάσει δεινῇ ἐξεταζόμενον, μόλις τῶν θεμέθλων τοῦ ἐν αὐτῷ ἱεροῦ ναοῦ, καὶ τούτων κατηδαφισμένων, ὁρωμέμένων κατ' ἐκείνῳ καιροῦ».

γ΄) Μητροφάνης ὁ Γ΄, δεύτερος ἀνακαινιστὴς τῆς μονῆς.

Εἰς τὴν ἐρειπιώδη καὶ θλιβερὰν ταύτην κατάστασιν τῆς μονῆς, διαρκέσασαν ἐπὶ χρόνον ἱκανόν, ἔθηκε τέρμα ἡ μοναστικὴ καὶ κατόπιν πατριαρχικὴ φυσιογνωμία ***Μητροφάνους τοῦ Βυζαντίου.*** Εἰς ἡλικίαν 20 ἢ 23 ἐτῶν (87) παρουσιάζεται ἡγουμενεύων τοῦ ἡμετέρου μοναστηρίου [τῷ 1540] (88), ἔτι δὲ «ἐν τῷ τῶν ἱερομονάχων καταλόγῳ καὶ ἐπαγγέλματι διατελῶν, πεπληρωμένος δ' ὢν θείου ζήλου, ἀνήγειρε καὶ ἀνῳκοδόμησεν καὶ κατὰ τὸ ἐγχωροῦν αὐτὸ ἀνεδείξατο» (89). Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μητροφάνης ἐξελέγη Μητροπολίτης Καισαρείας τῷ 1545, δυνάμεθα τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς μονῆς νὰ θεωρήσωμεν συμπίπτουσαν κατὰ τὸ διάστημα 1540—45. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς πρώτης αὐτοῦ ταύτης πενταετοῦς ἡγου-

(86) **Migne** τόμ. 133 σ. 728.— Σύνταγμα ἱ. κανόνων ὑπὸ *Ράλλη* καὶ *Ποτλῆ* Β΄ σ. 598. —Ὑπὸ τὸ μοναστήριον τῆς Χάλκης νοητέον τὸ ἡμέτερον. Ὅρα καὶ ***Ἀθην*** σ. 39 ***Μ. Κυζίκου*** σ. 19 καὶ **R. Janin** ὡς ἀνωτ. σ. 333.

(87) Κατὰ τὸν *Μ. Γεδεὼν* [Πατριαρχ. Πίν. σ. 523] ὁ Μητροφάνης ἀπέθανε τὸν Αὔγουστον 1580 ἑξηκοντούτης. Ἄρα ἐγεννήθη τῷ 1520. Κατὰ τὸν σεβ. ***Ἀθηναγόρα*** [ὡς ἀνωτ. σ. 44] ἐγεννήθη τῷ 1517.

(88) Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 60 χειρογράφῳ [μηνιαίῳ τοῦ Ἀπριλίου] τῆς μονῆς εὕρηται ἡ ἑξῆς σημείωσις: «ἡ παροῦσα βίβλος ἐγράφη πόνῳ καὶ δεξιότητι [οὕτω] Σωφρονίῳ διακόνῳ, ἀναλώμασι δὲ κυροῦ Μητροφάνους ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ ἡγουμένου τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς μονῆς τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος ἐπὶ ἔτους ζμη΄. ἰνδ. ιγ΄». Πρόκειται δὲ ἀναντιρρήτως περὶ τῆς ἡμετέρας μονῆς, διότι εὐθὺς ἀμέσως ἀκολουθεῖ ἡ διὰ στίχων σημείωσις:

«ἡ βίβλος αὕτη τῆς ἁγίας Τριάδος
τῆς κειμένης ἀντίκρυ τοῦ Αὐξεντίου
ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης τε μονῆς ἐσόπτρου».

Τὴν πρώτην σημείωσιν ἀπαντῶμεν καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 62 χειρογράφῳ, τὴν δὲ ἔμμετρον εἰς πλεῖστα ὅσα. [*Μ. Πρωτ.* ***Ἀθηναγ.*** σελ. 44. 45.—***Μ. Κυζ. Καλλ.*** σελ. 21—***Β. Μυστακίδου*** ἐν περιοδικῷ Ἑλλ. Φ. Συλλόγου ΚΖ΄ [1900] σ. 374.

(89) Σιγίλλιον Γαβριὴλ Δ΄ ὅρα *Παράρτημα Γ΄* — **G. Schlumberger** [σ 127].

μενίας ὁ Μητροφάνης εἰργάσθη ἀόκνως ὑπὲρ τῆς μονῆς, ἐπιληφθεὶς καὶ τοῦ καταρτισμοῦ βιβλιοθήκης ἐκ χειρογράφων ἀπαραιτήτων διά τε τὴν ἄλλην μόρφωσιν καὶ τὰς λειτουργικὰς ἀνάγκας τῶν πατέρων αὐτῆς (90).

Γενόμενος Μ. Καισαρείας ἀναμφιβόλως τὸ αὐτὸ ἐπεδείξατο ἐνδιαφέρον, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν δὲ αὐτοῦ καὶ αὖθις εἰς τὴν μητρόπολιν ταύτην, διὰ τῆς ἄρσεως τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτῷ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπιτιμίου [1551] διέμενεν διαρκῶς ἐν τῇ μονῇ διευθύνων αὐτήν, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο συμπληρῶν τὸ ἀναληφθὲν ἔργον προέβη εἰς τελειοτέραν ἀνακαίνισιν τῆς μονῆς, τὸν συνοικισμὸν αὐτῆς δι' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ μοναχῶν, ὑπὲρ τοὺς εἴκοσι, τὸν διάκοσμον τοῦ ναοῦ αὐτῆς δι' ἱερῶν ἀναθημάτων καὶ εἰκόνων καὶ εἰς τὸν πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης (91) Μετὰ δεκατετραετῆ δευτέραν ἡγουμενίαν ἐκλήθη ὁ Μητροφάνης ἐπὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ['Ιανουάριος 1565—4 Μαΐου 1572] μεριμνῶν πάντοτε περὶ τῆς μονῆς, τῆς ὁποίας καὶ τὴν σταυροπηγιακὴν τιμὴν καὶ ἀξίαν ἀνενέωσε διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώδους γράμματος τῷ 1569 (92). 'Αλλὰ καὶ μακρὰν τοῦ θρόνου εὑρισκόμενος καὶ εἶτα πάλιν τὸ β' ἀνελθὼν αὐτὸν [29 Ν/βρίου 1579 —9 Αὐγούστου 1580] τὴν αὐτὴν καὶ πρότερον ᾐσθάνετο καὶ ἐξεδήλου ἀγάπην πρὸς τὴν μονήν, εὐγνωμόνως ἀναφέρουσαν πάντοτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Σημείωσις β'. — Τὸν Μητροφάνη παραιτηθέντα [4 Μαΐου 1572] διεδέχθη Ἱερεμίας Β' [5 Μαΐου 1572—29 Ν/βρίου 1579, τὸ α'], ὅστις κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ταύτην πατριαρχείαν προέβη εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς ἡμετέρας μονῆς, Ραφαὴλ δὲ ὁ Β' [1603—07] διὰ πατριαρχικοῦ σιγιλλιώδους γράμματος καθώρισε τῷ 1604 τὰ ὅρια τῶν ἐν Χάλκῃ

(90) Ὅρα σημ. 88.—*Μ. Πρωτ.* ***'Αθηναγ.*** σ. 44.

(91) ***Κωνσταντινιὰς*** σελ. 166 σημ. 1. — ***Σκ. Βυζαντίου*** ὡς ἄνωτ. Β' σελ. 302. 303.—G. **Schlumberger** σ. 128. —R. **Janin** σ. 332.—*Μ.* ***Γεδεὼν*** Πατρ. Πίν. σελ. 516. —*Μ.* ***Πρωτ. 'Αθηναγ.*** σ. 45 καὶ ἑξ. 63 καὶ ἑξ. *Μ.* ***Κυζ. Καλλ.*** σ. 21. 22. —***Β.*** *Μυστακίδου* σχετικὰ περὶ τῆς βιβλιοθήκης ἐν *Θεολογίᾳ* τόμ. Ζ' (1929) σελ. 201 σημ. 1.—***Βαρθ. Κουτλουμουσιανοῦ*** ἱστορ. ὑπόμνημα κλπ. ὡς ἄνωτ. σ. 11.

(92) Σιγίλλιον Γαβριὴλ Δ' ἐν ***Παραρτήματι Γ'***. — Ἐν τῷ ἱδρυθέντι Μουσείῳ τῆς ἱ. μονῆς σώζεται ἀντιμίνσιον τοῦ Μητροφάνους ἐκ λινοῦ λευκοῦ ὑφάσματος ἔχον τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν : «† Θυσιαστήριον θεῖον καὶ ἱερὸν τοῦ τελεῖσθαι δι' αὐτοῦ τὰς θείας καὶ ἱερὰς ἱερουργίας ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας Κυρίου. Καθιερωθὲν καὶ καθαγιασθὲν παρὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου καὶ Ζωαρχικοῦ Πνεύματος, ἐνθρονισθὲν δὲ παρὰ τοῦ παναγιωτάτου δεσπότου ἡμῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου Μητροφάνους, ἐπ' ὀνόματι τοῦ μεγάλου Γεωργίου τοῦ βασιλοποτάμου, ἐν ἔτει ζπ' ἰνδ. ιε'». —*Μ* ***Πρωτ. 'Αθηναγόρα*** σελ. 78. –***τοῦ αὐτοῦ*** ἐν «'Εκκλ. 'Αληθείᾳ» ΛΗ' [1918] σ. 13.

δύο μοναστηρίων, τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Κατὰ τὸν μετέπειτα δὲ χρόνον ὑπέστη διὰ καιρικοὺς λόγους τοιούτους κλονισμούς, ἄλλους τε καὶ οἰκονομικούς, ὥστε νὰ περιέλθῃ εἰς θέσιν κρίσιμον, καθ' ἣν πολλοὶ μὲν τῶν πατέρων ἔφυγον, οἱ δὲ ἐναπολειφθέντες ὑστεροῦντο καὶ αὐτῆς τῆς ἐφημέρου τροφῆς. Πρὸ μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως καὶ κατόπιν ἐκκλήσεως τῆς ἱ. μονῆς ἐπετεύχθη ἐτησία βοήθεια ἀπὸ μέρους Πέτρου τοῦ Μεγάλου τῆς Ρωσσίας [τῷ 1691], ἵνα παραλείψωμεν τὴν ἀπὸ μέρους τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας ἀνάλογον ἑκάστοτε μέριμναν καὶ βοήθειαν πρὸς διάσωσιν τοῦ μοναστηρίου τούτου ἀπὸ τῆς ἐπαπειλούσης αὐτὸ παντελοῦς ἐρημώσεως καὶ καταστροφῆς (93).

δ'] **Σαμουὴλ ἱερομόναχος, τρίτος ἀνακαινιστὴς τῆς μονῆς.**

Ἐκ Χάλκης καταγόμενος οὗτος, φύσει δὲ ἀνὴρ φιλόκαλος καὶ πλήρης θείου ζήλου καὶ προθυμίας ἀξιαγάστου, ἔχων δ' ἅμα συνεπικούρους τῇ προθυμίᾳ αὐτοῦ φιλοθέους τινὰς χριστιανούς, ἐπελήφθη τῷ 1775 τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ μοναστηρίου ἀνεγείρας τὰ σεσαθρωμένα τείχη καὶ τὸν περίβολον αὐτοῦ, ἀνοικοδομήσας καὶ εὐπρεπίσας τὸν ἱ. ναόν, οἰκοδομήσας κελλία καὶ οἰκίσκους, κατασκευάσας διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς μονῆς δύο δεξαμενάς, μίαν μεγάλην παρὰ τὴν κυρίαν εἴσοδον σήμερον τῆς Σχολῆς καὶ ἑτέραν παρὰ τὸν ναὸν (94) καὶ ἐν γένει προθυμοποιηθεὶς «εἰς τὸ ἀποκαταστῆσαι τοιοῦτον περικαλλὲς καὶ λαμπρὸν ***τὸ ἱερὸν τοῦτο τοῦ Χριστοῦ φρούριον***». Πρὸς δὲ ἐκζητήσας ἐπέτυχε καὶ τὴν ἀνανέωσιν τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας καὶ χάριτος τῆς μονῆς διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώδους γράμματος Γαβριὴλ Δ' [1780—85] καὶ ἄλλως δὲ ἐμερίμνησε

---

(93) *Μ. Πρωτ.* ***Ἀθηναγ.*** σελ. 80-92. —*Μ. Κυζ.* ***Καλλινίκου*** σελ. 22.

(94) Ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς Σχολῆς δεξαμενῆς ἀναγινώσκονται κυκλοτερῶς, οὕτω :

«Ὕδωρ ἀρύσασθε γλυκύ, πίετε, δροσισθῆτε,
τὸν Σαμουὴλ ἡγούμενον ἅπαντες εὐχηθεῖτε·
καὶ τοὺς φιλελεήμονας κτίτορας συγχωρεῖτε.
ὧν ἔργον τὸ ψυχωφελές, δέομαι, μιμηθεῖτε».

καὶ ὀλίγον ἀνωτέρω περὶ τὸ μέσον

ΙΣ	ΧΣ
ΝΙ	ΚΑ

,ΑΨΟΖ' Σεπτεμβρίου ΙΓ'

περὶ αὐτῆς (95), ἕως οὗ ἐξωσθείς, τῇ ἐνεργείᾳ τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ, κατέφυγεν εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ πατρικὴν αὐτοῦ οἰκίαν, ἐν ᾗ καὶ ἀπέθανε [1812] πανώβλητος, καταταχθεὶς πρότερον εἰς τὸν κατάλογον τῶν Ἁγιοταφιτῶν (96).

Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ εὐγνωμονοῦσα ἀνήρτησεν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν αὐτῆς σὺν ἄλλαις καὶ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ τρίτου τούτου ἀνακαινιστοῦ τῆς ἱ. μονῆς Σαμουὴλ τοῦ ἱερομονάχου.

Σημείωσις γ΄. — Ἀλλὰ τὸ μοναστήριον τοῦτο, τὸ ὁποῖον «κτήμασι καὶ ἀφιερώμασι κινητοῖς καὶ ἀκινήτοις συνεκροτεῖτο καὶ οὐ μόνον χρέους ἀνώτερον ἀλλὰ καὶ πρὸς αὔξησιν τῶν προσόδων αὐτοῦ ἱκανὸν ἦν» διὰ λόγους πολλοὺς καὶ διὰ τὴν μοχθηρίαν τοῦ «μηδὲ μέχρι μνήμης ἀξίου ἀντάρτου Παλαμναίου ἐκείνου» ἐφέρετο πρὸς τὴν καταστροφήν, γενόμενον ἤδη ἐν τῷ μεταξὺ (1821), κατὰ τὸ κάλλιστον τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ μέρος, παρανάλωμα τοῦ πυρὸς καὶ περιελθὸν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμέσου καταβολῆς εἰς τὸν βασιλικὸν Ζαραπχανὲν χρέους ἐξ 20 χιλ. γροσίων. Ἡ Ἐκκλησία ἀδυνατοῦσα εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ ποσοῦ τούτου «διὰ τὰς γνωστὰς τῶν καιρικῶν πραγμάτων τραχύτητας καὶ περιπετείας», προσέτρεξεν εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ Πατριάρχου Χρυσάνθου (Ἰούλιος 1824—7/βριος 1826) προτείνασα ὅπως καταβάλῃ μὲν οὗτος ἐξ ἰδίων τὸ ὡς ἄνω ποσὸν ἐξοφλῶν οὕτω τὸ χρέος τῆς μονῆς, γένηται δ᾿ εἶτα «ἐγκρατὴς καὶ μετὰ πάσης πληρεξουσιότητος κύριος τοῦ μονιδρίου τούτου μετὰ πάντων τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ», σωζομένης μόνον τῆς σταυροπηγιακῆς κλήσεως τῆς μονῆς καὶ μνημονευομένου ἐν αὐτῇ τοῦ κατὰ καιρὸν πατριαρχικοῦ ὀνόματος. Ἡ παράκλησις αὕτη τῆς Ἐκκλησίας ἐγένετο δεκτή, διασωθείσης οὕτω τῆς μονῆς ἀπὸ τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτὴν κινδύνου τῆς ἀπεμπολήσεως, πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ τῆς κυριότητος τοῦ Χρυσάνθου ἐπὶ τοῦ μοναστηρίου ἐξεδόθη συνοδικὸν γράμμα ἀπὸ 18 Μαρτίου 1825. Ἀργότερον ὅμως ὁ Πατριάρχης ἀντικατήλλαξε τὸ μοναστήριον τοῦτο «πρὸς τὸ ἐν τῇ Πριγκήπῳ τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ... ὡς ἡσυχαστικώτερον καὶ ἀναπαυτικώτερον καὶ

(95) Γερμανὸς ὁ Δ′ ἐν τοῖς ***Ἀπομνημονεύμασιν*** αὐτοῦ [ὅρα *Παράρτημα Δ′*] ἀναφέρει καὶ τὸν «κατὰ τὸ 1775 ἔτος, τὸν ἐκ Χάλκης Σαμουήλ, ἡγούμενον, τὸν πρὸς τοῖς ἄλλοις καλλωπίσμασι, καὶ αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν ἐκ βάθρων ἐγείραντα, ***τὸν καὶ προσκτησάμενον τὸ κατὰ τὸ Κουρὶ ἀξιόλογον κτῆμα***, πωληθέν, ὡς μὴ ὤφελε, τιμῇ οὐχὶ ἀναλόγῳ ὑπὸ τῶν ἐνεργησάντων τὴν αὐτοῦ ἔξωσιν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου».

(96) ***Σκαρλ. Βυζαντίου*** ὡς ἄνωτ. Β′ σ. 303.—*Μ. Πρωτ.* ***Ἀθηναγόρα*** ὡς ἄνωτ. σ. 93-98. 137.—**R. Janin** ὡς ἄνωτ. σ. 334.—*Μ. Κυζ.* ***Καλλ.*** σ. 22. 23.

ἀπῳκισμένον τῆς χώρας καὶ ταραχῆς καὶ συγχύσεως ἀπηλλαγμένον», καὶ ἡ μονὴ ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1826 περιῆλθεν ὑπὸ τὴν ἐνοικίασιν καὶ διοίκησιν ὡρισμένων προσώπων, κατ᾽ ἀρχὰς μὲν τοῦ ἐξ Ἄνδρου ἱερομονάχου Ἰακώβου, ὕστερον δὲ τοῦ Ἄρχοντος Χατμάνου Στεφάνου Βογορίδου, χωρὶς ἐννοεῖται καὶ ἡ τοιαύτη τῆς Ἐκκλησίας περὶ τῆς μονῆς μέριμνα νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν αὐτῆς, ἐρειπωθείσης ἐν τέλει καὶ ἐκ τοῦ ἐπισυμβάντος σεισμοῦ (97).

(Ἕπεται συνέχεια).

† Ο ΣΑΡΔΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Οὐκ οἶδε κόρος ἀγρυπνεῖν, οὐκ οἶδε τῦφος ἠρεμεῖν· ἐγρηγόρσεως δεῖται καὶ πρᾳότητος ἄσκησις· εἰ οὖν ταύτης ἀντιποιεῖ, ἐκεῖνα κατάργησον· εἰ δὲ γαστρὸς οὐ κρατεῖς, τί καὶ τὸν τόπον καταργεῖς καὶ τοὺς ἀθλοῦντας ἐκνευρεῖς;

(Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης).

«Τῆς θείας σοφίας ἡ μὲν λέξις πεζή, ἡ δὲ ἔννοια οὐρανομήκης· τῆς δὲ ἔξωθεν σοφίας λαμπρὰ μὲν ἡ φράσις, χαμαιπετὴς δὲ ἡ πρᾶξις».

(τοῦ αὐτοῦ).

---

(97) *Μ. Πρωτ.* ***Ἀθηναγ.*** σελ. 98-119. — *Μ. Κυζ.* ***Καλλ.*** σ. 23.— Κωδ. Πατρ Ἀρχειοφ. ΙΔ΄ σ. 75 καὶ ἑξ. ΧΛΗ σ. 50. ΧΜ σ. 85. 184. 214. 335.— **R. Janin** ὡς ἄνωτ. σελ. 334.

Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

[Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου]

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ

Καλεῖται ***τροπικὸν*** ἔτος ὁ χρόνος ὅστις παρέρχεται μεταξὺ δύο διαδοχικῶν ἀποκαταστάσεων τοῦ ἡλίου διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἐαρινὸν σημεῖον. Ἡ διάρκεια τοῦ τροπικοῦ ἔτους ὁρισθεῖσα μετὰ μεγαλειτέρας ἀκριβείας διὰ παρατηρήσεων πολλῶν ἐτῶν εἶναι :

355 ἡμ., 5 ὥρ., 48′, 45′′, 71=355 ἡμ., 242217.

Καλεῖται ***ἀστρικὸν*** ἔτος ὁ χρόνος ὅστις παρέρχεται μεταξὺ δύο ἀποκαταστάσεων τοῦ ἡλίου διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ διάρκεια τοῦ ἀστρικοῦ ἔτους εἶναι :

365 ἡμ., 6 ὥρ., 9′, 9′′=365 ἡμ., 256374.

Τὸ ἔτος τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνδιαφέρει εἶναι τὸ τροπικόν· εἶναι ἡ κυρία μονὰς ἡ ἐπιβεβλημένη εἰς τὴν φύσιν διὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου· περιλαμβάνει συμπλήρωμα ὡρῶν, λεπτῶν καὶ δευτερολέπτων, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειτέραν δυσχέρειαν διὰ τὴν ἀκριβῆ διαίρεσιν τοῦ ἔτους. Δυστυχῶς ἡ διαίρεσις αὕτη ἐγένετο κακῶς, καθότι ὑπάρχουσι μῆνες ἔχοντες 30 ἡμέρας, ἄλλοι 31 καὶ ἄλλοι ἄλλοτε 28 καὶ ἄλλοτε 29.

Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον. — Κατὰ τὴν Ρωμαϊκὴν ἐποχὴν τὸ ἔτος εἶχε διαδοχικῶς 304 ἡμέρας, εἶτα 355 ἡμέρας. Οἱ κληρικοὶ παρενέβαλον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν ἀναγκαῖον τῶν ἡμερῶν ἀριθμόν, διὰ νὰ ταὐτίσωσι τὸ ἔτος των μετὰ τοῦ ἡλιακοῦ. Τῷ 45 π. Χ. ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ διὰ νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου ἐκάλεσεν ἐξ Ἀλεξανδρείας τὸν ἀστρονόμον Σωσιγένην. Οὗτος ἀπεδέξατο τὸ ἡλιακὸν ἔτος ὁρίσας αὐτὸ ἐκ 365 ἡμερῶν καὶ 6 ὡρῶν, διαιρούμενον ἐκ 12 μηνῶν· παρεδέξατο κύκλον ἐκ τεσσάρων πολιτικῶν ἐτῶν ἐξ ὧν τὰ τρία πρῶτα ἐκ 365 ἡμερῶν ἕκαστον, τὸ δὲ τέταρτον ἐκ 366, ἤτοι :

3 συνήθη ἔτη ἐκ 365 ἡμ.=1095
1 δίσεκτον ἔτος ἐκ 366 » = 366

1461 : 4=365 ἡμ. 25.

Ἡ πραγματικὴ διάρκεια τοῦ ἔτους εἶναι κατά τι μικροτέρα τῆς παραδεδεγμένης διαρκείας. Χρειάζονται ἀκόμη 11′, 15″ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν 365 ἡμ. καὶ 6 ὡρῶν.

Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον. — Ἡ συμπληρωματικὴ προσθήκη ἦτο μεγάλη, διότι τὸ τροπικὸν ἔτος ἰσοῦται πραγματικῶς πρὸς 365 ἡμ. 2422 καὶ ὄχι πρὸς 365 ἡμ. 25 ἐξ οὗ μία διαφορὰ 0 ἡμ. 0078, δηλαδὴ σφάλμα 7 ἡμ. 8 ὡρ. ὕστερον ἀπὸ 1000 ἔτη. Ἑπομένως ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία ἥτις γίνεται τὴν 21ην Μαρτίου, μετὰ 1000 ἔτη θὰ ἐγένετο 8 ἡμέρας ἐνωρίτερον, τὴν 13 Μαρτίου. Ἡ διαφορὰ αὕτη ἐπέφερε σφάλμα 3 ἡμερῶν εἰς 400 ἔτη (ἀκριβῶς 3 ἡμ. 12 ὥρ.) ἢ 9 ἡμέρας εἰς 1200 ἔτη.

Κατὰ τὸ ἔτος 1582 ἐπιστοποιήθη ὅτι ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία ὑπερέβαινε κατὰ 10 ἡμέρας τὴν ἀστρονομικὴν ἡμερομηνίαν. Πρὸς ἐξάλειψιν τῆς διαφορᾶς ταύτης ὁ Πάπας Γρηγόριος XIII διέταξεν ὅπως ἡ 4η Ὀκτωβρίου 1582 ὀνομασθῇ 15η καὶ ὄχι 5η. Πρὸς τούτοις διέταξεν ὅπως ἐντὸς 400 ἐτῶν λαμβάνωνται 97 μόνον δίσεκτα ἔτη ἀντὶ τῶν 100 ἐτῶν. Ὅθεν ὁ Ἰουλιανὸς ἁπλούστατος τοῦ ἡμερολογίου τετραετὴς κύκλος μετεβλήθη εἰς τὸν συνθετώτερον 400ετῆ Γρηγοριανόν, ἤτοι :

303 κοινὰ ἔτη ἐκ 365 ἡμ.=110595 ἡμ.
97 δίσεκτα ἔτη ἐκ 366 ἡμ.= 35502 ἡμ.

146097 : 400=365 ἡμ. 2425.

Τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον ἐγένετο διαδοχικῶς δεκτὸν ὑπὸ τῶν πλείστων λαῶν τῆς Εὐρώπης. Καὶ ἡ διάρκεια ὅμως τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου εἶναι ἐσφαλμένη. Διὰ τῆς ἐξαλείψεως εἰς τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον 3 ἡμερῶν εἰς διάστημα 4 αἰώνων ἢ $\frac{3}{400}$=0,0075, ἕπεται ὅτι τὸ Γρηγοριανὸν ἰσοῦται πρὸς 365,25 — 0 ἡμ. 0078=365 ἡμ. 2422. Ἐπειδὴ δὲ τὸ τροπικὸν ἔτος ἔχει μέσην τιμὴν ἴσην πρὸς 365 ἡμ. 2422, τὸ Γρηγοριανὸν εἶναι ἀκόμη μεγαλείτερον κατὰ 0 ἡμ. 0003· δέον ὅθεν νὰ ἐξαλείψωμεν 3 ἡμέρας εἰς διάστημα 10000 ἐτῶν ἢ 1 ἡμέραν κάθε 3333 ἔτη.

Περσικὸν Ἡμερολόγιον. — Μᾶλλον ἀκριβέστερον εἶναι τὸ Περσικὸν Ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖον ἔχει περίοδον βραχυτέραν τῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ καὶ θέτει τὴν ἀρχὴν τοῦ πολιτικοῦ ἔτους κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν γίνεται ἡ κατὰ φύσιν ἀρχὴ τοῦ τροπικοῦ. Κατὰ τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο λαμβάνεται εἷς κύκλος 33 ἐτῶν καὶ λογίζονται δίσεκτα ἔτη τὸ 4—8—12—16—20—24—28 καὶ 33, ἤτοι λαμβάνονται

25 κοινὰ ἔτη ἐκ 365 ἡμ.=9125 ἡμ.
8 δίσεκτα » ἐκ 366 » =2928 ἡμ.

12053 : 33=365 ἡμ. 24.24.

Ἡμερολόγιον Μιλάνοβιτς. — Εἰς τὸ ἐν Κων/πόλει κατὰ τὸ 1923 συνελθὸν Παγκόσμιον Συνέδριον, ὁ ἐκ Σερβίας Καθηγητὴς κ. Μιλάνοβιτς προέτεινεν Ἡμερολόγιον, τοῦ ὁποίου ὁ κύκλος ἀποτελεῖται ἐξ 900 ἐτῶν, ἤτοι λαμβάνονται

682 κοινὰ ἔτη ἐκ 365 ἡμ.=248930 ἡμ.
218 δίσεκτα » ἐκ 366 ἡμ.= 79788 ἡμ.
328718 : 900=365 ἡμ. 2422

Ἡ περίοδος αὕτη τῶν 900 ἐτῶν δίδει ἀκριβῶς τὴν διάρκειαν τοῦ τροπικοῦ ἔτους. Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο εἶναι 13 φορὰς ἀκριβέστερον τοῦ Γρηγοριανοῦ. Κατὰ τὸ σχέδιον τοῦτο τὸ μέσον μῆκος τοῦ πολιτικοῦ ἔτους διαρκεῖ 365 ἡμ. 5 ὥρ. 48′ καὶ 48″ λεπτὰ καὶ συμπίπτει οὕτω ἀκριβῶς μετὰ τοῦ μήκους τοῦ μέσου τροπικοῦ ἔτους, ὥστε ἡ διαφορὰ μιᾶς ἡμέρας μεταξὺ τοῦ τροπικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ ἔτους δύναται νὰ ἐπέλθῃ μόλις μετὰ 40000 ἔτη, ἐνῷ τοὐναντίον ἡ περίπτωσις αὕτη ἐπέρχεται εἰς τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον ἤδη μετὰ 3333 ἔτη.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ἐσημειώθησαν πλεῖσται διεθνεῖς κινήσεις περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἡμερολογίου καὶ πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχήν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὡς καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης προσεκλήθησαν ἵνα ἐκφέρωσι τὴν γνώμην των. Ἐπενέβη δὲ εἰς τὴν συζήτησιν ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν. Ἐπίσης αἱ διάφοροι Κυβερνήσεις ἐσχημάτισαν διαφόρους Ἐπιτροπὰς πρὸς μελέτην τῆς μεταρρυθμίσεως.

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ κ. C. Lallemand, μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Γεωγραφικῶν μηνῶν, τὸ Δέκατον Διεθνὲς ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἡμερολογίου πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ γενικοῦ πολέμου.

Ἡ Διεθνὴς Ἕνωσις τῶν Ἀκαδημιῶν συνελθοῦσα ἐν Πετρουπόλει κατὰ τὸ ἔτος 1913 διώρισεν Ἐπιτροπὴν ὅπως μελετήσῃ τὴν ἁπλοποίησιν τοῦ Ἡμερολογίου. Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη διὰ 14 ψήφων ἔναντι μιᾶς, τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἄμστερδαμ καὶ τεσσάρων ἀποχῶν, τῆς Ἀκαδημίας τῆς Goettingen, τῆς Κοπεγχάγης, τῆς Λειψίας καὶ τῆς Ρώμης. Ὅλαι αἱ ἄλλαι, τῆς Βουδαπέστης, τῆς Βιέννης, τῆς Γενεύης, τοῦ Λονδίνου, τῆς Μαδρίτης, τοῦ Μονάχου, τῶν Παρισίων, τῆς Πετρουπόλεως, τῆς Στοκχόλμης, τοῦ Τοκίου καὶ τῆς Χριστιανίας ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς ἑνοποιήσεως τῶν Ἡμερολογίων.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΛΙΕΓΗΣ (1914).

Ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ παγκοσμίου πολέμου, τὸ Διεθνὲς ἐν Λιέγῃ Συνέδριον, συγκροτηθὲν τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ βιομηχανικοῦ Χρηματιστηρίου τῆς Λιέγης, εἰς ὃ παρίσταντο αἱ θρησκευτικαί, ἐπιστημονικαί, ἐμπορικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ ἀρχαί, προέτεινε τὰ ἑξῆς ὑπὸ μορφὴν εὐχῆς :

«Τὸ Διεθνὲς Συνέδριον συνελθὸν διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Ἡμερολογίου κατὰ τὴν 27ην, 28ην καὶ 29ην Μαΐου τοῦ ἔτους 1914, ἐξετάσαν τὴν πληθὺν τῶν ἐν χρήσει Ἡμερολογίων καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς συγχρόνου ζωῆς, ὑποβάλλει τὴν εὐχήν, ὅπως ἓν νέον παγκόσμιον Ἡμερολόγιον γίνῃ παραδεκτὸν ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς. Ἐπίσης ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως τὸ νέον Ἡμερολόγιον εἶναι αἰώνιον, ἐξασφαλίζον ἀμετάβλητον συμφωνίαν μεταξὺ τῶν ἡμερῶν καὶ ἡμερομηνιῶν τοῦ ἔτους.

» Τὸ Συνέδριον ἀφοῦ ἔλαβε γνῶσιν τῶν γνωμῶν καὶ ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα τῷ ἐκοινοποιήθησαν, πιστοποιεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτος δυσγέρεια ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως, ὅπως μείνωσιν ἀχρονολόγητοι μία ἡμέρα τῶν συνήθων ἐτῶν καὶ δύο τῶν δισέκτων.

» Τὸ Συνέδριον ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως το ἔτος ἀποτελεῖται ἐκ 364 χρονολογημένων ἡμερῶν, ἀποτελοῦν 52 τελείας ἑβδομάδας πλέον μιᾶς συμπληρωματικῆς διὰ τὰ συνήθη ἔτη καὶ δύο διὰ τὰ δίσεκτα. Ἐπίσης ὅπως ἡ διαίρεσις τοῦ ἔτους εἰς 12 μῆνας διατηρηθῇ καὶ τέλος ὅπως ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα εἶναι ὡρισμένη διὰ μίαν τῶν πρώτων Κυριακῶν τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου».

ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ
ΣΥΝΕΛΘΟΥΣΑ ΕΝ ΡΩΜΗι (1922).

Παρ' ὅλας τὰς ἀποπείρας τὸ ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἡμερολογίου δὲν ἐλύθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Διεθνοῦς Ἀστρονομικῆς Ἑνώσεως, τῆς ὁποίας μέλος ἀπετέλει καὶ ὁ διαπρεπὴς ἐπιστήμων κ. Β. Αἰγινήτης, Διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῶν Ἀθηνῶν. Μὴ δυνηθεὶς αὐτοπροσώπως νὰ μετάσχῃ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς, ὁ κ. Βασ. Αἰγινήτης ὑπέβαλεν εἰς αὐτὴν ὑπόμνημα, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνέπτυξε τοὺς λόγους οἵτινες κωλύουσι τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὅπως προσχωρήσῃ εἰς τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον· διετύπωσε συγχρόνως τὴν γνώμην τοῦ περὶ συντάξεως νέου Ἡμερολογίου ἀπηλλαγμένου τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ τε Ἰουλιανοῦ καὶ Γρηγοριανοῦ καὶ περὶ περιορισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ πολιτικὸν μέρος τοῦ Ἡμερολογίου, διὰ δὲ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ὅπως ἀπευθυνθῇ

αὕτη εἰς τὰς διαφόρους ἐκκλησιαστικὰς Ἐκκλησίας, προτείνουσα ἁπλῶς εἰς αὐτὰς τὴν σχετικὴν αὐτῆς γνώμην.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα:

α΄) παραδοχὴν ἑνὸς διαρκοῦς Ἡμερολογίου, διατηροῦντος τὰς 52 ἑβδομάδας μετὰ μιᾶς ἢ δύο ἐπὶ πλέον λευκῶν ἡμερῶν·

β΄) διαίρεσιν τῶν 364 ἡμερῶν εἰς 4 μέρη, τῶν ὁποίων ἕκαστον ἐξ 91 ἡμερῶν, ἤτοι δύο μηνῶν ἐκ 30 ἡμερῶν καὶ ἑνὸς 31 ἡμερῶν·

γ΄) μετάθεσιν τῆς 1ης Ἰανουαρίου εἰς τὴν 22αν Δεκεμβρίου· καὶ

δ΄) διατύπωσιν εὐχῆς πρὸς μονιμοποίησιν τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα.

Τὰς ἀποφάσεις ταύτας ἀνεκοίνωσεν ὁ κ. Β. Αἰγινήτης εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 28 Μαΐου 1922 ἐπιστολῆς του.

ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΣΥΝΕΛΘΟΝ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1923

Τὸ Πανορθόδοξον Συνέδριον, συνελθὸν κατὰ τὸ ἔτος 1923 (10 Μαΐου—8 Ἰουνίου) ἀπεφάσισε τὰ ἑξῆς διὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου:

1ον) τὴν ἀπάλειψιν τῶν 13 ἡμερῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου·

2ον) τὴν παραδοχὴν δύο εἰδῶν ἐτῶν, τοῦ κοινοῦ ἐκ 365 ἡμερῶν καὶ τῶν δισέκτων ἐκ 366 ἡμερῶν·

3ον) τὴν διατήρησιν τῶν ἀκινήτων ἑορτῶν κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τὴν ὁποίαν εἶχον σήμερον·

4ον) τὸν καθορισμὸν τῶν κινητῶν ἑορτῶν ἐκ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα αἵτινες κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις θεωροῦνται ἄθικτοι. Τὸ Πάσχα θὰ ἑορτάζηται τὴν Κυριακὴν ἥτις ἕπεται τῇ πρώτῃ Κυριακῇ μετὰ τὴν ἐαρινὴν πανσέληνον.

Τὸ αὐτὸ Συνέδριον ἐπιληφθὲν τῆς ἐξετάσεως ἀπὸ ὀρθοδόξου ἀπόψεως καὶ τοῦ καθόλου Ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, ἀπεφάσισεν ἐν ψηφίσματι τὰ ἑξῆς:

1ον) Μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία προθύμως θὰ ἀποδεχθῇ τὸ μέλλον νέον Ἡμερολόγιον, ἐφ᾽ ὅσον τοῦτο ἤθελον ἀποδεχθῆ ὅλαι αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι.

2ον) Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διακοπὴν τῆς συνεχείας τῆς ἑβδομάδος εἰς τὴν περίπτωσιν καθ᾽ ἣν αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι συμφωνήσωσιν εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοιούτου νέου Ἡμερολογίου.

3ον) Ἐφ᾽ ὅσον θὰ ἐπήρχετο συγκατάθεσις τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι πρόθυμος νὰ κηρυχθῇ ὑπὲρ τῆς μονιμοποιήσεως τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα ἐν ἡμέρᾳ πάντοτε Κυριακῇ.

4ον) Ἐκφράζει τὴν εὐχήν, ὅπως ἡ τοιαύτη ἀμετακίνητος Κυριακὴ τοῦ Πάσχα ἀντιστοιχῇ πρὸς τὴν πραγματικὴν Κυριακὴν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου δι' ἐπιστημονικῆς μεθόδου καθοριζομένην.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΩΣ

Ἡ παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν Συμβουλευτικὴ καὶ Τεχνικὴ Ἐπιτροπὴ κατ' Αὔγουστον τοῦ 1922 μελετήσασα τὸ ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἡμερολογίου ἔκρινε καλὸν προς περισσοτέραν διασάφησιν ὡρισμένων σημείων νὰ συμβουλευθῇ τὰς ἐνδιαφερομένας ἀρχάς.

Καὶ πρὸς τοῦτο ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν προσεκλήθησαν μόνον αἱ τρεῖς κυριώτεραι: τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ Βατικανὸν καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία. Ἀντιπρόσωποι ὡρίσθησαν ὑπὸ μὲν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὁ κ. Β. Αἰγινήτης, Διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ δὲ τοῦ Βατικανοῦ ὁ αἰδεσιμώτατος πατὴρ Gian Franceski, πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας «dei nuoni Lincei», ὑπὸ δὲ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας ὁ αἰδεσιμώτατος T. R. E. Phillips, γραμματεὺς τῆς Βασιλικῆς Ἀστρονομικῆς Ἑταιρείας. Τὴν ὑποεπιτροπὴν ταύτην συνεπλήρωσαν καὶ οἱ κύριοι Jonkheer van Eyzinga, μέλος τῆς Συμβουλευτικῆς καὶ Τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ κ. G. Bigourdan, τέως πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ Ἡμερολογίου Ἐπιτροπῆς τῆς Διεθνοῦς Ἀστρονομικῆς Ἑνώσεως καὶ ὁ κ. Willis H. Booth, πρόεδρος τοῦ Διεθνοῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Τεχνικὴ Ἐπιτροπή. — Ἡ Ὑποεπιτροπὴ αὕτη ἐπελήφθη ἀμέσως τῆς ἀνατεθείσης αὐτῇ ἐντολῆς, συνελθοῦσα τὴν 30ὴν καὶ 31ην Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1923 ἐν Γενεύῃ. Ἀπεφάσισεν ὅπως τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς κοινοποιήσῃ πρὸς πάσας τὰς Κυβερνήσεις καὶ τὰς θρησκευτικὰς Ἀρχάς, παρακαλουμένας ἵνα τῇ διαβιβάσωσι πρὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1924 πᾶσαν παρατήρησιν καὶ εἰσήγησιν κρινομένην ὠφέλιμον.

Ἐκ τῶν γινομένων ἀνακοινώσεων τῶν ἐπισήμων τούτων Ἀντιπροσώπων ἕπεται ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως ἀποκλειστικῶς θρησκευτικῆς, ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μονιμοποιήσεως τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, δὲν προσκρούει εἰς ἀνυπερβλήτους δυσκολίας, ἀλλὰ πρακτικῶς εἶναι πραγματοποιήσιμος διὰ μιᾶς συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω ἐνδιαφερομένων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, τοῦ ζητήματος ὄντος καθαρῶς ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τέλος ὅτι αἱ ἀλλαγαὶ εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἤδη παραδόσεις, τὰς ὁποίας ἤθελεν ἐπιφέρει πᾶσα μεταρρύθμισις, εἶναι δικαιολογημέναι καὶ παραδεκταί, ἐὰν αὗται ζητηθῶσι καθαρῶς ὑπὸ τῆς κοινῆς

γνώμης ἀπὸ ἀπόψεως ἐπανορθώσεών τινων εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον καὶ εἰς οἰκονομικὰς σχέσεις.

Τὴν ἀπόφασιν τῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐκοινοποίησεν ἡ Γενικὴ Γραμματεία τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅπερ ἀπήντησεν διὰ τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18 Φεβρουαρίου 1924 ἐπιστολῆς του, ἐπιφυλασσόμενον νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν μεταρρύθμισιν ἐὰν πᾶσαι αἱ λοιπαὶ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι ἤθελον ἀποδεχθῆ αὐτήν.

(Ἀκολουθεῖ).

Σ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ Ι. ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΑΛΚΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗ

«Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν! τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλλετο ὡς ἓν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλλώμεθα; πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς».

(Ματθ. ς′, 25—34).

ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΝΑΡΞΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τῇ 28ῃ παρόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς, εὐλογηθεῖσα δι' ἰδιαιτέρας ἱεροτελεστίας, ἧς προεξῆρχεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας αὐτῆς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Ἀγαθάγγελος. Παρίσταντο οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Νικαίας κ. Βενιαμίν, Προύσης κ. Νικόδημος, Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶς, Σάρδεων καὶ Πισιδίας κ. Γερμανὸς καὶ Λαοδικείας κ. Δωρόθεος, ὡς καὶ οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς ἐν σώματι.

Ὁ Σχολάρχης Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, ἀπευθυνόμενος ἐν ὡραίᾳ χαιρετιστηρίῳ προσαγορεύσει πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Σχολῆς, καταχωρουμένῃ κατωτέρω, ἀνέλυσεν εὐσυνόπτως τὴν κλῆσιν δι' ἣν προπαρασκευάζονται, τὸ ἔργον εἰς ὃ καλοῦνται, καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσονται.

Τὴν σεμνὴν ταύτην τελετὴν ἐπεσφράγισεν ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας διὰ πατρικῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς ὑποθηκῶν καὶ προτροπῶν. Ἡ Σχολή, εἶπε μεταξὺ ἄλλων ἡ Α. Σεβασμιότης, ἀποτελεῖ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς μίαν χρυσῆν ἅλυσιν ἣν ὀφείλουσι νὰ συνεχίσωσιν ὡς χρυσοῖ κρίκοι. Ἡ Σχολὴ ἀριθμεῖ βίον ὀγδοήκοντα ἑπτὰ ἐτῶν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἑκάστη γενεὰ ἐφιλοτιμεῖτο νὰ φανῇ κρείττων τῆς προγενεστέρας. Ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν ἡ Α. Σεβασμιότης εἰς τὴν ἰδιαιτέραν εὐθύνην ἣν ἔχουσιν ὡς μαθηταὶ Σχολῆς ἐκπροσωπούσης καὶ ἐξυπηρετούσης τὴν Ὀρθοδοξίαν καθόλου, ἰδιαιτέρως δὲ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον. Συνέστησεν εἰς αὐτοὺς μεταξὺ ἄλλων τὸν αὐτοέλεγχον, τὴν αὐστηρὰν παρακολούθησιν ἑαυτοῦ, τὴν αὐστηρότητα εἰς ἑαυτόν, ἐπιείκειαν δὲ πρὸς τὸν πλησίον. Πολλὰ ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα διαδίδονται διὰ τὸν ἄλλον εἶναι ἀνυπόστατα, καὶ ἄλλα ἐξωγκωμένα. Πρέπει νὰ ἔχωμεν φειδὼ εἰς τοὺς λόγους μας, ἀγάπην εἰς τὴν ψυχήν μας, εὐγένειαν εἰς τὴν συμπεριφορὰν ἡμῶν. Πιστεύει ἡ Α. Σεβασμιότης ὅτι ἡ νεωτέρα γενεὰ θὰ εἶναι εὐτυχεστέρα, ἐφ' ὅσον νέα περίοδος ἑδραίας εἰρήνης θεμελιοῦται σήμερον. Αἱ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν συναπτόμεναι, καὶ δὴ ἐν Ἀνατολῇ ἐνταῦθα, φιλίαι εἶναι μία σπουδαία κατάκτησις τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐημερίας.

Ὁ Καθηγητὴς τῆς Τουρκικῆς Φαχρῆ βέης ἀπηύθυνεν ἐπίσης ὡραίας σκέψεις πρὸς τοὺς μαθητάς, ἐξάρας τὴν συντελουμένην ἀναγέννησιν τῆς Τουρκίας διὰ τῶν θαυμασίων ἐπιδόσεων αὐτῆς εἰς τὰ ἔργα τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς καλλιεργείας τῆς φιλίας μετὰ

τῶν ἄλλων Κρατῶν. Αἱ νέαι φιλίαι καὶ τὸ ἀναβλύζον νέον εἰρηνευτικὸν πνεῦμα θὰ ἀποτελέσῃ μίαν νέαν πηγήν, ἐξ ἧς θὰ ἀντλῶσι τοὐντεῦθεν διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν.

Ἡ προσαγόρευσις τοῦ Ἁγίου Σχολάρχου.

Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι,

Ἐλλόγιμοι κύριοι Καθηγηταί,

Φίλοι Ὁμιληταί.

Μετὰ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ πάλιν ἡ ἐργασία. Μετὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ πάλιν ἡ κίνησις, ἡ κίνησις πρὸς τὰ ἄνω, ἡ συνέχισις τοῦ ἔργου. Μετὰ ἕνα εἰσέτι σταθμὸν ἡ συνέχισις τῆς πορείας πρὸς νέαν ἀναζήτησιν, πρὸς νέον λιμένα. Ἡ κατεύθυνσις καὶ πάλιν πρὸς τὸ φῶς, τὸν πολιτισμόν, πρὸς τὸν ἀνωτερισμόν, πρὸς τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν καὶ πρὸ παντὸς πρὸς τὴν αὐτοδιάπλασιν. Ἡ κατεύθυνσις πρὸς τὴν πόλιν τὴν ἐπάνω ὄρους κειμένην, πρὸς τὸ ἅλας τὸ ὁποῖον δὲν μαραίνεται, πρὸς τὸν μαργαρίτην τὸν ὁποῖον ἠγόρασεν ὁ καλὸς ἔμπορος πωλήσας πάντα τὰ ὑπάρχοντά του, πρὸς τὸ δένδρον, τὸ σίναπι, ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ὁποίου οἱ ἄνθρωποι ἀναπαύονται. Ἐν τῇ πορείᾳ ἡμῶν θὰ ἀναζητήσωμεν τὸν ἑαυτόν μας διὰ νὰ εὕρωμεν τὸν ἄνθρωπον καὶ δι᾽ αὐτοῦ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν Θεόν. Ἰδοὺ τὸ ἔργον ἡμῶν· ἐπίπονον, ἀλλ᾽ εὐγενές· τραχύ, ἀλλὰ λεπτόν· δυσχερές, ἀλλ᾽ ἅγιον. Θὰ πορευθῶμεν ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης ὁδοῦ καὶ καλούμεθα νὰ γίνωμεν εἰς συνέχισιν καὶ ἡμεῖς ὁδοποιοί. Θὰ θέσωμεν φραγμοὺς ἐκεῖ ὅπου ἀπαιτοῦνται τοιοῦτοι. Θὰ καταρρίψωμεν τείχη διὰ σαλπισμάτων πολιορκητῶν τῆς Ἰεριχοῦς.

Καλούμεθα νὰ γίνωμεν καὶ θεματοφύλακες καὶ μυσταγωγοί, κληρονόμοι καὶ κληροδόται. Ἡ παρακαταθήκη εἶναι μεγάλη, τιμία. Ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν ἁγία. Ἐν εὐχαριστίᾳ λοιπὸν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὴν τιμητικὴν καὶ μεγάλην ταύτην κλῆσιν καὶ ἐν ἐπικλήσει τῆς ἐξ ὕψους ἐνισχύσεως Αὐτοῦ εἰς τὸν ἀγῶνα εἰς ὃν ἀποδυόμεθα, συναντώμεθα καὶ πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο βάδισμα, τὴν περίοπτον σκοπιὰν καὶ πρὸς τὰ ἔσω καὶ πρὸς τὰ ἔξω, εἰς τὸ ὁρμητήριον τῆς σκέψεως, εἰς τὸν τόπον τὸν ἅγιον, ὅπου ἂν ὁ Μωϋσῆς κατήρχετο θὰ ἀπέδυε καὶ πάλιν τὰ ὑποδήματά του.

Δόξα καὶ τιμὴ τοῖς ἀόκνοις Προστάταις τοῦ ἱεροῦ τούτου Ἐντευκτηρίου. Ἐνθουσιώδη αἰσθήματα σεβασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως τῷ πεπνυμένῳ καὶ μεγαλουργῷ Προκαθημένῳ τῶν κατ᾽ ἀνατολὰς Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν ἄγρυπνον καὶ ἀνύστακτον αὐτοῦ μέριμναν καὶ στοργὴν ὑπὲρ αὐτοῦ, τῷ εὑρισκομένῳ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐν τῇ ἱ. τῇδε Μονῇ εἰς περίθαλψιν τῆς πολυτίμου Αὐτοῦ ὑγείας, δῴη Κύριος ὁ Θεὸς πλήρη τὴν ἀποκατάστα-

σιν αὐτῆς. Εὐγνωμοσύνη βαθεῖα τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ διὰ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς ὑπὲρ τῆς Σχολῆς βουλεύματα. Εὐχαριστίαι θερμαὶ τῇ Σεβαστῇ Ἐφορείᾳ διὰ τὸ ἐνδελεχὲς πρὸς αὐτὴν ἐνδιαφέρον της.

Ἐνταῦθα, ἀγαπητοί μου μαθηταί, καὶ ἡ φύσις ἀνοίγει τὰς λαμπροτέρας σελίδας τοῦ βιβλίου της καὶ ἡ ἐπιστήμη τὸν ὡραιότερον τόμον της. Δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ ὁ καταρτισμὸς τῆς ψυχῆς μὲ ὅσα ἐφόδια εἶναι ἀπαραίτητα πρὸς μύησιν διὰ τοιαύτην μελέτην καὶ ἐξύψωσιν. Δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ νὰ ἐγκολπωθῆτε τὰς μεγάλας ἀρχὰς τῆς φρονήσεως, τῆς τιμιότητος καὶ τοῦ θάρρους. Δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ νὰ προσέλθητε ἁγνοί, πλήρεις πόθου, μὲ τὴν νοημοσύνην ἐκείνου, ὁ ὁποῖος βλέπει τὸ οὐσιῶδες καὶ ὄχι τὸ ἐπιφανειακόν. Ἐν τῇ μελέτῃ σας μὴ διεξέρχεσθε τὰς σελίδας τῶν βιβλίων σας ὅπως πλουτίσητε τὸν νοῦν ὑμῶν ἁπλῶς μόνον διὰ γνώσεων. Νοερῶς ἐπικοινωνοῦντες μὲ τὰς ἱερὰς μορφὰς τῶν ἐργατῶν τῆς ἀληθείας, τοῦ ἰδεώδους, τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀγάπης, θελήσατε νὰ ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὸ ἔργον ἐκείνων. Οὕτω μόνον πράττοντες θὰ δυνηθῆτε νὰ κρατυνθῆτε καὶ ἐνισχυθῆτε πρὸς ἔργα ὑψηλά, πρὸς ἀγῶνας εὐγενεῖς, περιφρονοῦντες τὸ μάταιον πρὸς σύλληψιν τοῦ αἰωνίου, αἰρόμενοι ἀπὸ τοῦ ταπεινοῦ πρὸς τὸ ὑψηλόν, ἀπὸ τῆς ὕλης πρὸς τὸ πνεῦμα.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα εἶχον νὰ σᾶς ἀπευθύνω ὡς ἐναρκτήριον προσαγόρευσιν, ὡς εὐχετήριον χαιρετισμὸν τοῦ ἐπ' αἰσίοις ἀνοιγομένου νέου ἐνιαυτοῦ τοῦ κύκλου τοῦ πνευματικοῦ ὑμῶν καταρτισμοῦ.

Τὰ ἄλλα, τὰ ἀφορῶντα αὐτὴν τὴν οὐσίαν τοῦ ἔργου ἡμῶν, μυθησόμεθα ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν ἀναστροφαῖς καὶ παραδόσεσιν, ὧν εὐλογεῖται τὴν ὥραν ταύτην ἡ ἔναρξις.

«Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον Αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ..... αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς, στηρίξαι, σθενώσαι, θεμελιώσαι» (Α΄ Πέτρ. ε΄ 10—11). Γένοιτο !

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἐπανακάμπτων ἐξ Εὐρώπης ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἑρμουπόλεως κ. Νικόλαος διῆλθεν ἐντεῦθεν, ἔνθα ἔμεινεν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, ἀπὸ τῆς 13 μέχρι τῆς 21 παρόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου, φιλοξενηθεὶς παρὰ τῇ **Α. Θ.** Παναγιότητι, μεθ' Ἧς συνδέεται διὰ φιλικωτάτων δεσμῶν ἀπὸ τῶν ἐτῶν τῆς κοινῆς αὐτῶν φοιτήσεως ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.

Ἡ **Α.** Σεβασμιότης, φυσιογνωμία ἐκλεκτή, διακρίνεται διὰ τὴν ὑψηλήν της μόρφωσιν, τὴν εὐγενῆ παράστασιν, τὸν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀκραιφνῆ ζῆλον, τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἰδεώδη τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ ἀποτελεῖ πολύτιμον κεφάλαιον τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας.

Τὴν Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας ἐξεπροσώπησεν εἰς τὰ Παγχριστιανικὰ Συνέδρια τῆς Γενεύης, τῆς Λωζάννης, τῆς Στοκχόλμης καὶ τοῦ Λονδίνου, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συνελθοῦσαν Διορθόδοξον Ἐπιτροπήν, ἔτι δὲ ἐν Παλαιστίνῃ καὶ Συρίᾳ εἰς διαφόρους ἐκκλησιαστικὰς ἀποστολάς.

Συνέγραψε διάφορα βιβλία θεολογικοῦ καὶ ἱστορικοῦ περιεχομένου καὶ πολλὰς μονογραφίας καὶ μελέτας.

Κατάγεται ἐξ Ἰωαννίνων, ἔνθα ἐγεννήθη τῷ 1876. Τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐποιήσατο εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀριστεύσας ἀπόφοιτος. Ὑπηρέτησεν ἐπὶ δεκαετίαν ὡς Καθηγητὴς τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσιμαίας Σχολῆς καὶ κῆρυξ τοῦ θείου Λόγου ἐν τῇ πόλει Ἰωαννίνων. Τῷ 1911 προσῆλθεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ κλήρου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τὸν ἀοίδιμον Πατριάρχην Φώτιον, ὑπηρετήσας ὡς Γραμματεὺς τῶν Πατριαρχείων καὶ Πρωτοσύγκελλος. Τῷ 1918 προήχθη εἰς Μητροπολίτην Νουβίας, ὁπόθεν μετετέθη τῷ 1927 εἰς τὴν Μητρόπολιν Ἑρμουπόλεως.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐνταῦθα ἀφίξει του ἔτυχεν ἐξαιρετικῶν περιποιήσεων ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Τὴν Κυριακήν, 20ὴν τοῦ παρόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου, πατριαρχικῇ ἐπινεύσει, ἐλειτούργησεν εἰς τὸν πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναόν, κηρύξας καὶ τὸν θεῖον Λόγον. Καταχωροῦμεν ὧδε τὸν ὡραῖον λόγον τῆς Α. Σεβασμιότητος.

Ὁ λόγος τοῦ Ἁγίου Ἑρμουπόλεως.

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι».

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἐν στιγμαῖς κρισίμοις καὶ ἐξόχως ἱεραῖς αἰσθάνηται ρίγη συγκινήσεως καὶ κατανύξεως ἱερᾶς, ἐὰν ὁ μυσταγωγὸς τῶν θείων μεταρσιούμενος εἰς ὁρίζοντας ὑπερκοσμίους ὀφείλῃ νὰ παθαίνηται, διότι ἵσταται καὶ ἐγγίζει ἐκεῖ ἔνθα οἱ ἄγγελοι παρακῦψαι οὐ δύνανται, φαντάζεσθε τὴν ἐμὴν συγκίνησιν ἐν τῇ εὐλογημένῃ ταύτῃ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ. Ἀνέρχομαι τὸ πρῶτον ἤδη τὰς ἱερὰς βαθμίδας τῆς ἀκροτάτης ταύτης σκοπιᾶς τῆς Ὀρθοδοξίας, σκοπιᾶς δεδοξασμένης καὶ περιλαλήτου διὰ μέσου αἰώνων μακρῶν καὶ καθηγιασμένης δι᾽ ἱστορίας ἐνδόξου καὶ ἱερᾶς Αὕτη ἔγραψε τὰς ὡραιοτέρας σελίδας τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐγένετο ὁ φάρος τῆς πίστεως καὶ τῆς παιδείας, πηγὴ ἀκένωτος τῆς θείας χάριτος καὶ ἡ τροφὸς ἡ τὸ θεῖον μάννα ἀφθόνως σκορπίζουσα. Ἀλλὰ τί πρῶτον καὶ τί ὕστατον νὰ εἴπῃ τις ἐν τόσῳ βραχεῖ χρόνῳ καὶ ἐν τόσῃ ψυχικῇ ταραχῇ;

Ὁραματίζομαι τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν μακρὰν καὶ σεμνὴν χορείαν

μεγάλων ἱεροφαντῶν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν Πίστεως, ἀπὸ Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου μέχρι τοῦ Ταρασίου καὶ Φωτίου τοῦ Μεγάλου, καὶ ἀπὸ Μιχαὴλ τοῦ Κηρουλαρίου καὶ Γενναδίου Σχολαρίου μέχρις Ἱερεμίου τοῦ Τρανοῦ καὶ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως καὶ Μελετίου τοῦ Πηγᾶ καὶ Γρηγορίων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν, οἵτινες ἀπαρνησάμενοι ἑαυτοὺς ἦραν τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἀρχηγὸν καὶ Τελειωτὴν ἡμῶν Ἰησοῦν. Ἱεράρχαι μεγάλοι, διδάσκαλοι Οἰκουμενικοί, ὄργανα τῆς θείας χάριτος, ζήλῳ ἐνθέῳ καὶ ἀποστολικῷ πυρπολούμενοι, ζῶντα τῆς ἀρετῆς ὑποδείγματα, ἠγωνίσαντο τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς Πίστεως, ἐποίμαναν τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ψυχὴν αὐτῶν ὑπὲρ τῶν προβάτων θέντες, ἀνέπτυξαν διὰ τῆς σοφίας τὰ δόγματα τῆς Πίστεως, κατήσχυναν τοὺς αἱρετικοὺς καὶ τοὺς στρεβλωτὰς τῶν ἀληθειῶν τοῦ Εὐαγγελίου, περιεχαράκωσαν ἐν Συνόδοις διὰ συμβόλων καὶ ὅρων τὴν Πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὴν Ἁγίαν, ἀνύψωσαν καὶ συνεπλήρωσαν τὴν θείαν λατρείαν, συνέταξαν ὕμνους θεσπεσίους, φιλοσοφίας καὶ θεολογίας μεστούς, ἀντεμετώπισαν τὰς πλεονεκτικὰς τῶν ἑτεροδόξων τάσεις, ἐγένοντο θεματοφύλακες καὶ διέσωσαν καὶ παρέδωκαν ἡμῖν τὰς ἱερὰς Παραδόσεις ἀκεραίας καὶ ἀνοθεύτους διὰ μέσου τρικυμιῶν ἀνεκδιηγήτων. Καὶ βλέπω παραλλήλως πρὸς τὴν χορείαν τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν νὰ παρελαύνωσι πρὸ τοῦ ἡγιασμένου τούτου Βήματος ἐστεμμέναι Κορυφαί, αἵτινες ἀνεδείχθησαν θεολόγοι καὶ ὑμνογράφοι δόκιμοι καὶ χοροστατοῦσαι συνέψαλλον μετὰ τῶν Πατριαρχῶν καὶ ἀποβάλλουσαι τὸ διάδημα προσήρχοντο ὡς κοινοὶ πιστοὶ καὶ ἠκολούθουν τὴν περιφορὰν τῶν τιμίων Δώρων, τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεχόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον Τάξεσιν.

Καὶ βλέπω τὴν ἀτελεύτητον σειρὰν τῶν σεβασμίων μοναχῶν, οἵτινες ἁγνοὶ καὶ ἀκτήμονες καὶ τῷ Θεῷ καθωσιωμένοι ἐγένοντο τὸ τεῖχος τὸ ἀπόρθητον τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τοῖς ἀγῶσιν Αὐτῆς κατὰ τῶν Αἱρετικῶν. Καὶ βλέπω ἀκόμη ἐντεῦθεν ἐκπορευομένους Ἱεραποστόλους μεταλαμπαδεύοντας τὸ φῶς τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστοῦ, ὄχι μόνον εἰς τοὺς γείτονας λαοὺς καὶ εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας, ἀλλὰ καὶ ἀνὰ τὴν Εὐρώπην ἀκόμη καὶ μέχρι τῆς Ἀλβιόνος, τὸν Ταρσοῦ Θεόδωρον.

Τῷ Θεῷ δόξα. Τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ ἀκένωτος ἀγάπη τοῦ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορος οὐδέποτε ἐγκατέλιπεν Αὐτήν, Ἣν διὰ τοῦ τιμίου Αὐτοῦ αἵματος περιεποιήσατο Καὶ νῦν προΐσταται Ταύτης ἀνὴρ ἀποστολικός, ζήλῳ ἐνθέῳ καὶ παιδείᾳ καὶ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένος, ἄξιος τῶν ὁμωνύμων Αὐτοῦ διάδοχος, ποιμὴν καλός, ἑτοίμως πάντοτε ἔχων ἵνα ἥδιστα ἐκδαπανήσηται Ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου. Καὶ περι-

στοιχίζεται, τῇ θείᾳ χάριτι τοῦ Κυρίου, ὑπὸ ζηλωτῶν καὶ παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένων Ἱεραρχῶν, οἵτινες εἰς οὐδὲν λογίζονται ἑαυτούς, ἵνα ὑπηρετήσωσι τὸ ἔργον τοῦ Εὐαγγελίου.

Τοιούτους ἔχοντες Ποιμένας καὶ Διδασκάλους καὶ Ἡγουμένους, ἀγαπητοί, πείθεσθε καὶ ὑπείκετε αὐτοῖς, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες τῷ Κυρίῳ. Εἴπερ ποτὲ σήμερον τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης, τῆς ὑπακοῆς, τῆς ἐγκαρτερήσεως, πρέπει νὰ πρυτανεύῃ ἐν ὑμῖν. Σήμερον ὅτε τὸ πνεῦμα τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τῆς ἀθεΐας, τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ἀτομικισμοῦ, τῆς ἡδυπαθείας καὶ ἀνηθικότητος, τῆς πείνης καὶ τῆς θλίψεως μαστίζουσι τὸν κόσμον, ἀνάγκη νὰ διπλασιάσωμεν τὴν πίστιν εἰς τὸν Χριστόν, τὴν ὑπομονήν, διότι Ἐκεῖνος εἶπε: «Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ὑμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». Προσέχετε ἀπὸ τὰ καινὰ ταῦτα δαιμόνια καὶ τὰ ἀντίθετα διδάγματα, τὰ ζητοῦντα νὰ ἀνατρέψωσι τὰ αἰώνια θεμέλια τῆς Θρησκείας καὶ τῆς Ἠθικῆς, τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας, ἅτινα διὰ πολλῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν ἐθεμελιώθησαν. Ἔχεσθε στερρῶς τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ, διότι Αὕτη ἐστὶν ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, λέγει ὁ Κύριος. Ἀλλοίμονον, ἂν ὁ ἄνθρωπος λησμονήσῃ τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ προορισμὸν καὶ τὴν θείαν κλῆσιν. Ἀκούσατε τὸν Χριστὸν καλοῦντα ἡμᾶς, ἵνα ἀκολουθήσωμεν τοῖς ἴχνεσιν Αὐτοῦ: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν..... τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;»

Τί ἄλλο εἰμὴ ἡ πίστις καὶ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸ καθῆκον ἐτίμησε καὶ ἐδόξασε τοὺς μεγάλους Πατέρας, τοὺς Ἁγίους, τοὺς Ὁσίους, τοὺς Δικαίους, ὧν τὰ τίμια ὀνόματα καὶ αἱ ἅγιαι μορφαὶ κοσμοῦσι τὴν καλιτεχνικὴν πινακοθήκην τῶν Ναῶν τοῦ Θεοῦ;

Στήκετε λοιπὸν καὶ κρατεῖτε τὰς Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. Ἐν τῷ ἀγῶνι κατὰ τῆς ἁμαρτίας, τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν θλίψεων βλέψον πρὸς τὸν θεμελιωτὴν τῆς Ἐκκλησίας, τὸν ἐπὶ Σταυροῦ ὑψωθέντα, ἵνα σὲ ἀνυψώσῃ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανόν. Πᾶσα τάξις πιστῶν ἐκεῖθεν ἀντλεῖ φιλοσοφίαν ὑψηλὴν καὶ ἀληθῆ, διότι Αὐτὸς εἶναι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀλήθεια. Ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ διδάσκεται ὁ ἡγεμὼν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ὑπηκόων, καὶ ὁ ὑπήκοος τὴν ὑποταγὴν εἰς τὸν νόμον καὶ τοὺς ἄρχοντας. Ὁ πλούσιος, ἴδε ἐν τῷ Σταυρῷ τὸν διὰ σὲ πτωχεύσαντα καὶ διδάχθητι τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ ὁ πτωχός, τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἐγκαρτέρησιν ἐν τῇ πενίᾳ καὶ τῇ γυμνότητι. Ὁ δίκαιος, ἄντλησον ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ θάρρος καὶ δύναμιν, καὶ ὁ πάσχων, ὑπομονὴν ἐν ταῖς θλίψεσιν. Εἶσαι ἁμαρτωλός; Τότε εἴπερ ποτὲ ἔχεις ἀνάγκην νὰ ἐνατενίζῃς εἰς

τὸν Ἐσταυρωμένον, ἵνα εὕρῃς τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὸν Θεὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας. Ἰδοὺ Ἐκεῖνος ἕτοιμος, ὡς ὁ καλὸς Σαμαρείτης νὰ πλύνῃ τὰς πληγάς σου, νὰ θεραπεύσῃ τὰ τραύματά σου καὶ νὰ σὲ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν στέγην τῆς σωτηρίας. Ἄρωμεν λοιπὸν τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ἀρνησώμεθα τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὰ πάθη, καὶ ἀκολουθήσωμεν τὸν Χριστόν, τὸν αἴροντα τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου, ἵνα ἡ χαρά, ἡ ζωὴ καὶ ἡ εἰρήνη βασιλεύσῃ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, ἐν τῷ οἴκῳ καὶ τῷ κόσμῳ. Ἀμήν.

ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Α΄

Σεμνὸν ἐτελέσθη τῇ 11ῃ παρόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγιοταφιτικοῦ Μετοχίου μνημόσυνον τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Δαμιανοῦ. Προεξῆρχεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Δωρόθεος, συμμετεῖχον δὲ κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος οἱ ἱερεῖς, οἱ διάκονοι καὶ οἱ ψάλται τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ. Τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἀντεπροσώπευεν ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος. Παρίσταντο δὲ ὁ κ. Ἀ. Νικολόπουλος, ἐκ μέρους τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξενείου, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός, ὁ Μέγας Πρωτέκδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος, ὁ Μέγας Ρεφερενδάριος κ Κλεόβ. Κοκκολᾶτος, οἱ τετιμημένοι διὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Παναγίου Τάφου, πλεῖστα ἔγκριτα μέλη τῆς καθ' ἡμᾶς Κοινωνίας, τινὲς ξένοι καὶ πλῆθος λαοῦ. Τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου εἰς τὴν πλήρη κατανύξεως καὶ ἐπιβολῆς ἐπιμνημόσυνον τελετὴν ταύτην ἔπλεξεν ὁ προεξάρχων Μητροπολίτης Λαοδικείας. Τὰ τῆς τελετῆς ὠργάνωσεν ὁ ἐνταῦθα Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου κ. Βλαδίμηρος Μηρμίρογλους, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν ἐπακολουθήσασαν δεξίωσιν ἐν τῷ Ἐπιτροπικῷ ἐδέχθη τὰς ἐκδηλώσεις τῶν προσελθόντων.

***

Ο ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ

Τὸν ἐπιμνημόσυνον λόγον ὁ Μητροπολίτης Λαοδικείας ἐπρολόγισε μὲ τὸν συγκινητικὸν στοχασμὸν ὅτι τὸ Γένος ἡμῶν διὰ μέσου τόσων αἰώνων ἐναντίον τόσων ἀντιξοοτήτων εἶναι ὁ φρουρὸς τοῦ Παναγίου

Τάφου τοῦ Χριστοῦ. Ὑπέροχον κατόρθωμα, τιμὴ μεγάλη, ἆθλος, μεγαλούργημα, γεγονὸς ἀπὸ τὰ σπάνια τῆς ἀνθρωπίνης Ἱστορίας.

Μία Ἀδελφότης ἐκεῖ εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον ἀπὸ ἄνδρας τοῦ Γένους ἡμῶν. Καὶ μὲ σοφίαν καὶ μὲ ἐπιστήμην καὶ μὲ θάρρος καὶ μὲ καρτερίαν. Προηγμένον φυλάκιον τοῦ ἡμετέρου Πολιτισμοῦ. Ὅρια δὲν ἔχει. Ἠθικὰ ὅρια εἶναι ὁ κόσμος ὅλος.

Εἷς ἐκ τῶν ἐκεῖ προμάχων ἢ μᾶλλον ἀπὸ τὰς ἐκκλησιαστικὰς κορυφὰς τὰς πλέον ὑψηλάς, τὰς πλέον δυνατάς, κυματοθραύστης ἀληθινός, βάσις, θεμέλιον διὰ μίαν περίοδον, ὑπῆρξε καὶ ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης Δαμιανός, τοῦ ὁποίου τὸ μνημόσυνον μὲ τόσην συγκίνησιν τελεῖται.

***

Ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς εἶχε θέλησιν, εὐστροφίαν, καρτερίαν, εὐστάθειαν, εἶχε νοῦν. Ἔζησε πολύ, ἐπατριάρχευσε πολύ, ἐμόχθησε πολύ. Ἤκουσε πολλά, ἔκαμε πολλά, ἐστάθη εἰς τὴν θέσιν του, ἐκράτησε τὴν θέσιν του. Ὑπῆρχον χίλιαι βλέψεις, ἄπειροι ἀξιώσεις, εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσῃ μύρια προβλήματα, πολλοὺς κινδύνους. Τὴν τιμίαν παρακαταθήκην μετὰ Πατριαρχείαν τριάκοντα πέντε ἐτῶν τὴν παραδίδει ἀκεραίαν καὶ ἄθικτον. Τὸ ὅλον ἔζησεν ἔτη ὀγδοήκοντα τέσσαρα, ἀρκετὰ πολλά. Ἀπέθανεν ὥριμος καὶ εὐχαριστημένος, ὅπως ὁ καρπός, ὅταν ὡριμάσῃ, πίπτει μὲ εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν γῆν, ἡ ὁποία τὸν ἐξέθρεψεν.

***

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας κρίσεις ἡ Α. Σεβασμιότης ἀνεσκόπησε τὴν βιογραφίαν τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου, σχολιάσασα τὰ ἐπίκαιρα σημεῖά της, ἐξάρασα τὸ δόκιμον καὶ εὔορκον τῶν ὑπηρεσιῶν του, παρακολουθήσασα ἐξ ἀπόπτου τὴν ἐξέλιξίν του, τὴν ἄνοδόν του, τὰς κρίσεις τῆς πατριαρχείας του, τὰς ἀποδοθείσας αὐτῷ τιμάς, τὴν ἀσθένειάν του, τὸν θάνατόν του, τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ πένθος τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας. Ἐν κατακλεῖδι ἡ Α. Σεβασμιότης ηὐχήθη ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς εἰς μὲν τὴν συμπαθῆ Ἁγιοταφιτικὴν Ἀδελφότητα καὶ τὸν περίπυστον Πατριαρχικὸν Θρόνον τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀποδώσῃ πρὸς ἀνακούφισιν πάντων καὶ ἐπ' ἀγαθῷ συμπάσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τὸν ἄξιον Ἀρχηγόν, τὸν δὲ ἀείμνηστον Πατριάρχην Δαμιανὸν ἀναπαύσῃ ἐν χώρᾳ ζώντων καὶ καταστήσῃ αἰωνίαν τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Δαμιανοῦ τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου εἴη αἰωνία ἡ μνήμη !

Β΄

Εὐλαβεῖ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἡγουμένου τοῦ ἐν Χάλκῃ Ἁγιοταφιτικοῦ Μετοχίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τοῦ Κρημνοῦ, Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου Βαρλαάμ, ἐτελέσθη τὴν Παρασκευήν, 18ην παρόντος, ἐν τῷ φερωνύμῳ Ἱ. Ναῷ τοῦ Μετοχίου μνημόσυνον ὑπὲρ αἰωνίου ἀναπαύσεως τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Δαμιανοῦ, ἱερουργοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάρδεων καὶ Πισιδίας κ. Γερμανοῦ, παρόντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Φιλαδελφείας κ. Μαξίμου, Τοποτηρητοῦ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας, ἀντιπροσωπεύοντος τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, Ἑρμουπόλεως κ. Νικολάου, ἐκ τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου, Προύσης κ. Νικοδήμου, Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶ, Ροδοπόλεως κ. Κυρίλλου, τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τρῳάδος κ. Εὐσταθίου, Κληρικῶν τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, ἐκ τῶν Ὀφφικιάλων τῆς Μ. Ἐκκλησίας τῶν κυρίων Β. Μιρμίρογλου, Γεωργίου Παπαδοπούλου καὶ Β. Ὀνουφριάδου καὶ πολλοῦ εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος ἐκ τῆς νήσου καὶ τῆς πόλεως.

Πρὸς τὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας καὶ μετὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον τελετὴν ὁ ἱερουργῶν Ἀρχιερεὺς εἶπέ τινα σχετικά, ἀναφερόμενος γενικῶς μὲν πρὸς τὸν ἐν Παλαιστίνῃ βίον ὁλοκλήρων αἰώνων τοῦ ἡμετέρου εὐσεβοῦς Ὀρθοδόξου Γένους, εἰδικῶς δὲ πρὸς τὸ μέγα ἔργον τὸ ὁποῖον εἰργάσατο ἐκεῖ ὁ ἡμέτερος Κλῆρος, σκεφθεὶς καὶ ἐνεργήσας πάντοτε κατὰ τρόπον συντείνοντα εἰς τὴν διάσωσιν τῆς Ὀρθοδοξίας, ἵνα μὴ εἴπωμεν καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ αὐτοῦ, ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ κοιτίδι του, — ὅτι ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἀπόψεως ὁ θεσμὸς τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, τῆς ἱερᾶς ταύτης κουστωδίας τοῦ παναγίου Τάφου, ὑπῆρξεν ἡ θεοστήρικτος ἀκρόπολις τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς πίστεως πολλαχῶς εὐεργετικὴ διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίαν καὶ ἄλλως καὶ διὰ τῶν ἑκάστοτε ἐν τοῖς σπλάγχνοις αὐτῆς ἀναδειχθέντων ἀοιδίμων Ἱεραρχῶν καὶ λοιπῶν κληρικῶν—ὅτι μεταξὺ τούτων καὶ ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ δέον νὰ κατατάξωμεν καὶ τὸν ἀοίδιμον Δαμιανὸν τὸν Α΄, διὰ τὸν ὁποῖον, ὁ μὲν καθόλου πατριαρχικὸς αὐτοῦ βίος ἀπὸ 34 ἤδη ἐτῶν γραφεὶς κατήρτισε τὸν σχετικὸν αὐτοῦ φάκελλον, ἀπὸ τοῦδε ὅμως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ὑπερασπίσεως τῶν δικαίων τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων ἀπεδείχθη συνετὸς καὶ ἀνύστακτος ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς κουστωδίας, κρατήσας ἀσινῆ καὶ ἀλώβητον ἣν παρὰ τῶν προκατόχων αὐτοῦ παρέλαβεν ἱερὰν παρακαταθήκην. Ἐν τέλει δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς ηὐχήθη ὅπως ὁ Κύριος ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν Αὐτοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΤΙΚΟΝ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

Μεταξὺ τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰδήσεων μετ' ἰδιαιτέρας ὅλως χαρᾶς ἀναγράφει ἡ «Ὀρθοδοξία» ὅτι τὴν 23ην παρόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου ὑπογραφὲν ὑφ' ὅλων τῶν Ἀντιπροσωπειῶν τῆς ἐνταῦθα Μικτῆς Ἐπιτροπῆς διεβιβάσθη πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸ πιστοποιητικὸν τῆς προσωπικῆς καταστάσεως καὶ τῆς Πατριαρχικῆς Αὐτῆς ἰδιότητος. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ πιστοποιητικοῦ τούτου ἐξεδόθη καὶ τὸ σχετικὸν Πατριαρχικὸν νοφούσιον.

Η ΥΓΕΙΑ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

Ἐν τῇ Συνοδικῇ Συνεδρίᾳ τῆς 31 λήγοντος μηνὸς ἡ Ἁ. καὶ Ἱ. Σύνοδος μετὰ χαρᾶς εἶδεν ἐν μέσῳ αὐτῆς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, πρὸς Ἣν καὶ ἐπηυχήθη θερμῶς τελείαν καὶ ταχεῖαν τὴν ἀνάρρωσιν ὁ α' τῇ τάξει τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, βαθύτατα συγκεκινημένη ἐπὶ τῷ ἐκδηλωθέντι κατὰ τὴν ἀσθένειαν Αὐτῆς θερμῷ ἐνδιαφέροντι τῆς Ἁ. καὶ Ἱ. Συνόδου, ἐξέφρασεν ἐν καταλλήλῳ ἀπαντήσει τὰς θερμὰς Αὐτῆς εὐχαριστίας.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, προστᾶσα τῆς τελετῆς τῆς Ἰνδίκτου καὶ προεδρεύσασα τὴν ἐπιοῦσαν, 2 Σεπτεμβρίου, τῆς Συνοδικῆς Συνεδρίας, ἀπῆλθεν αὐθημερὸν ἰατρικῇ συστάσει πρὸς ἀνάρρωσιν εἰς Χάλκην, ἔνθα καὶ διέμεινεν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Ἁγίας Τριάδος καθ' ὅλον τὸν διαρρεύσαντα μῆνα, καθ' ὃν τῶν Συνοδικῶν Συνεδριῶν προήδρευσε κατ' ἐντολὴν ὁ α' τῇ τάξει Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυζίκου κ. Καλλίνικος. Μιᾶς Συνεδρίας, ἀπουσιάσαντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυζίκου κ. Καλλινίκου, προήδρευσεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικαίας κ. Βενιαμίν.

Μετ' ἀνακουφίσεως παρακολουθεῖται ἡ βαθμιαία ἀποκατάστασις τῆς πολυτίμου ὑγείας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Ἐπὶ τῇ ἀνασυγκροτήσει τῆς Ἁ. καὶ Ἱ. Συνόδου, ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 2 παρόντος μηνός, κατηρτίσθησαν ὡς ἑξῆς αἱ διάφοροι Συνοδικαὶ Ἐπιτροπαί:

α') Ἐφορεία Ἱ. Θεολ. Σχολῆς ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος κ. Ἀγαθαγγέλου, Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶ, Λαοδικείας κ. Δωροθέου καὶ Φιλαδελφείας κ. Μαξίμου.

β') Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κυζίκου κ. Καλλινίκου, Λαοδικείας κ. Δωροθέου καὶ Φιλαδελφείας κ. Μαξίμου,

γ') Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή, ἀνασυσταθεῖσα καὶ αὖθις, ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶ, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεοντίου καὶ Χριστουπόλεως κ. Μελετίου.

δ) Κανονικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Νικαίας κ. Βενιαμίν, Χαλκηδόνος κ. Ἀγαθαγγέλου, Δέρκων κ. Ἀμβροσίου, Προύσης κ. Νικοδήμου, Ἡλιουπόλεως κ. Γενναδίου καὶ Φιλαδελφείας κ. Μαξίμου,

ε΄) ἡ Δικαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ μέχρι τοῦδε μελῶν (Ἴδε «Ὀρθοδοξίαν» 1931, σελ. 192) μετὰ Προέδρου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δέρκων κ. Ἀμβροσίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κ. Ἀγαθαγγέλου.

ϛ΄) ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ μέχρι τοῦδε μελῶν (Αὐτόθι σελ. 193) μετὰ Προέδρου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικαίας κ. Βενιαμίν, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶ.

ζ΄) ἡ ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Προύσης κ. Νικοδήμου καὶ Σάρδεων καὶ Πισιδίας κ. Γερμανοῦ.

η΄) Αἱ Ἐπιτροπαὶ ἐξωτερικῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, Π)κοῦ Ἀρχειοφυλακίου, Π)κοῦ Σκευοφυλακίου, Μουσείου, Μυροφυλακίου, Μουσικῆς Σχολῆς, Πινακοθήκης, Βιβλιοθήκης καὶ Περιοδικῶν παρέμειναν ὡς μέχρι τοῦδε εἶχον, (Αὐτόθι σελ. 193), παραιτηθέντων μόνον ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Συνόδων Ἐπιτροπῆς τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων καὶ Σάρδεων.

Η ΠΡΟΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐνεκρίθη ὁριστικῶς ὅπως ἡ μελετωμένη, σὺν Θεῷ, Προσύνοδος συνέλθῃ ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἁγιώνυμον Ὄρος Ἄθω Ἱ. Μονῇ Βατοπεδίου, ἐν ᾗ αἰσίως διεξήχθησαν καὶ αἱ ἐργασίαι τῆς Διορθοδόξου Προκαταρκτικῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν ἐν αὐτῇ συνελευσομένων Ἱεραρχῶν θεωρουμένων ὡς ξένων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

— Ἀντὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μαξίμου, παραιτηθέντος, διωρίσθη ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἐπὶ τῆς μελέτης τοῦ γ΄ θέματος τῆς Προσυνόδου, ἤτοι περὶ μορφώσεως τοῦ ἱ. κλήρου, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁ. καὶ Ἱ. Συνόδου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός.

Η ΜΙΚΤΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ληφθεισῶν ὑπ' ὄψιν τῶν ἐξαιρετικῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς εὑρίσκεται ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων, διανύουσα περίοδον Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς, μὴ ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐκεῖθεν ἀπουσίαν Ἀρχιερέων, ἐνεκρίθη κατ' ἐξαίρεσιν ἀπόφασις αὐτῆς περὶ ἀναθέσεως τῆς ἐν τῇ Μικτῇ Δογματικῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ Λονδίνου ἀντιπροσωπείας αὐτῆς τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Θυατείρων κ. Γερμανῷ, Ἀντιπροσώπῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀντὶ τοῦ ὁρισθέντος ἐν καιρῷ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἰορδάνου κ. Τιμοθέου.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΙΑ

Ἀναχωρήσαντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μύρων κ. Πολυκάρπου εἰς Θεσσαλονίκην ἐπὶ ἀποστολῇ, Τοποτηρητὴς τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας διωρίσθη

ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος.

— Ἀποφάσει τῆς Π. Κ. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐγκρίσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐγένοντο οἱ ἑξῆς διορισμοὶ καὶ μεταθέσεις :

1ον) Τοῦ ἱερατικῶς προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Βελιγραδίου Γεωργίου Βεζύρογλου, λαβόντος κανονικὸν ἀπολυτήριον καὶ διορισθέντος ἐν Πριγκήπῳ, εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ διωρίσθη ὁ τέως ἐν τῷ Ἁγιοταφικῷ Μετοχίῳ ἱερατεύων ἀρχιμανδρίτης Ἰωακεὶμ Κάρδαρης.

2ον) Τοῦ ἐν Ταταούλοις ἱερατεύοντος ἀρχιμανδρίτου Ἀγαθαγγέλου Μεταλλίδου μετατεθέντος διοικητικῶς εἰς τὸ Ἁγίασμα τοῦ Βεφᾶ, εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ μετετέθη ὁ τέως προσωρινῶς ἐν Βλάγκᾳ ἱερατεύων ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθάγγελος Παπαδόπουλος, ὃν ἀντικατέστησεν ἐν Βλάγκᾳ ὁ τέως ἐν Βεφᾷ ἱερατεύων Ἰωάννης Κλημεντίδης.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Δι' ἐκθέσεως αὐτοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρας ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τῆς ἐν Μοντρεάλῃ Ὀργανώσεως Gapa, ἥτις διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ἐπανειλημμένως μὲν ἐξῃτήσατο καὶ μετὰ συγκινήσεως ἐδέξατο τὰς εὐλογίας τῆς Μ. Ἐκκλησίας, εἰς ἔνδειξιν δὲ τῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεως ἐξώδωκε Λεύκωμα κοσμούμενον διὰ τῆς εἰκόνος τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τοῦ ἀποσταλέντος Πατριαρχικοῦ Γράμματος.

— Ἡ Α. Σεβασμιότης τηλεγραφικῶς ὑπέβαλε συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς νέας περιόδου τῆς Ἰνδικτιῶνος. Διεβιβάσθησαν αὐτῷ αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐκκλησίας.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΥ

Δι' ἐκθέσεως αὐτοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰάκωβος ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰ κατὰ τὴν συνάντησιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἐξοχωτάτου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Σουκρῆ Καγιᾶ, ἐσχάτως ἐπισκεψαμένου τὴν Ἴμβρον, εἰς ὃν καὶ ἐγένετο ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς νήσου ἐξαιρετικὴ ὑποδοχή.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Διὰ γράμματος αὐτοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κρήτης κ. Τῖτος ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἐπὶ τῇ θερμῇ δεξιώσει τῶν ἐπισκεψαμένων προσφάτως τὸ Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας Κρητῶν ἐκδρομέων.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἡ Ἐκκλησία μετὰ χαρᾶς πληροφορηθεῖσα ὅτι ὁ δῆμος Κομοτηναίων εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς πρὸς τὴν Α. Σεβασμιότητα διὰ τὴν ἐκκλησιαστικήν,

φιλανθρωπικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν αὐτῆς ἐν τῇ οἰκείᾳ Ἐπαρχίᾳ δρᾶσιν, ὠνόμασε διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς τὴν ἀπὸ τοῦ Γ´ Δημοτικοῦ Σχολείου μέχρι τῆς πλατείας τοῦ Ἡρῴου διήκουσαν ὁδὸν τῆς πόλεως Κομοτηνῆς, διεβίβασε διὰ καταλλήλου Γράμματος τὰ συγχαρητήρια Αὐτῆς.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ

Ὁ ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Ἀπόστολος Μέξης διωρίσθη Καθηγητὴς διὰ τὸ Γυμνασιακὸν αὐτῆς Τμῆμα.

ΤΑΞΕΙΔΙΑ

Μετὰ δίμηνον ἀπουσίαν ἐπανέκαμψεν ἐκ τοῦ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ταξειδίου αὐτοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Σχολάρχης τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

— Ἀνεχώρησε τῇ 9 λήγοντος μηνὸς εἰς Θεσσαλονίκην ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μύρων κ. Πολύκαρπος, ἀποφάσει τῆς Ἁ. καὶ Ἱ. Συνόδου, πρὸς διευθέτησιν τῶν κτηματικῶν ὑποθέσεων τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἱ. καὶ Πατριαρχικῆς Μονῆς τῶν Βλατάδων.

—Ἐχορηγήθη τῷ Ἄρχοντι Μ. Πρωτονοταρίῳ, Διευθυντῇ τοῦ Α´ Πατριαρχικοῦ Γραφείου, κ. Χρ. Παπαϊωάννου ἄδεια διμήνου ἀπουσίας πρὸς μετάβασιν εἰς Παρισίους.

ΑΔΕΙΑ ΑΠΟΥΣΙΑΣ

Τῷ Ἀρχειοφύλακι, Θεοφιλεστάτῳ Ἐπισκόπῳ Χαριουπόλεως κ. Γενναδίῳ, ἐδόθη ἄδεια μηνιαίας ἀπουσίας διὰ λόγους ὑγείας.

— Ἐχορηγήθη τῷ Κωδικογράφῳ τῆς Ἁ. καὶ Ἱ. Συνόδου ἱερολογιωτάτῳ διακόνῳ κ. Θεοφάνει ἄδεια μηνιαίας ἀπουσίας πρὸς μετάβασιν εἰς Θεσσαλονίκην διὰ λόγους οἰκογενειακούς.

— Ὡσαύτως ἐπετράπη τῷ Ἀρχιλογιστῇ τῶν Πατριαρχείων κ. Κωνσταντίνῳ Ἰωαννίδῃ ὅπως ἀπουσιάσῃ τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ ἕνα μῆνα, διὰ λόγους ὑγείας.

ΟΝΟΜΑΤΗΡΙΑ

Τοὺς ἑορτάσαντας τὰ ὀνοματήρια αὐτῶν Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Σταυρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, ἀπόντα ἐν Χίῳ, Μαρωνείας κ. Ἄνθιμον, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἰωακείμ, Καστορείας κ. Ἰωακείμ, Πτολεμαΐδος κ. Ἰωακείμ, Κοζάνης κ. Ἰωακείμ, Καρδαμύλων κ. Ἰωακείμ, Διδυμοτείχου κ. Ἰωακεὶμ καὶ Σουφλίου κ. Ἰωακεὶμ συνεχάρη ἡ Α. Θ. Παναγιότης διὰ γραμμάτων.

— Εἰς τὸν ἑορτάσαντα κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Μιλήτου κ. Αἰμιλιανόν, Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξέφρασεν αὐτοπροσώπως ἡ Α. Θ. Παναγιότης τὰς εὐχὰς Αὐτῆς.

— Τοὺς ἑορτάσαντας τὰ ὀνοματήρια αὐτῶν Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Τρῳάδος κ. Εὐστάθιον καὶ Ναζιανζοῦ κ. Φιλόθεον καὶ τὸν Πανοσιολογιώτατον Μέγαν Ἐκκλησιάρχην κ. Ἄνθιμον ηὐχήθη ἡ Α. Θ. Παναγιότης δι' ἀντιπροσώπων.